BUDAPEST, 1941. JULIUS 3. — I. ÉVFOLYAM 6. SZÁM.

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

Mai számunk:

HÁBORÚ A SZOVJET ELLEN

UJ HARCBAN A NÉMET KATONA

MUNKÁSMOZGALMI INTÉZET KÖNYVTÁRA

ÁRA: 20 fillér

A hét térképe:
hadihelyzet a szovjetfronton a hivatalos jelentések alapján.

A NÉMET VÉDERŐFŐPARANCSNOKSÁG KÖZLI

hogy a német—szovjet-orosz háború első hét napján 4107 szovjet repülő...

...és 2233 tank pusztult el.

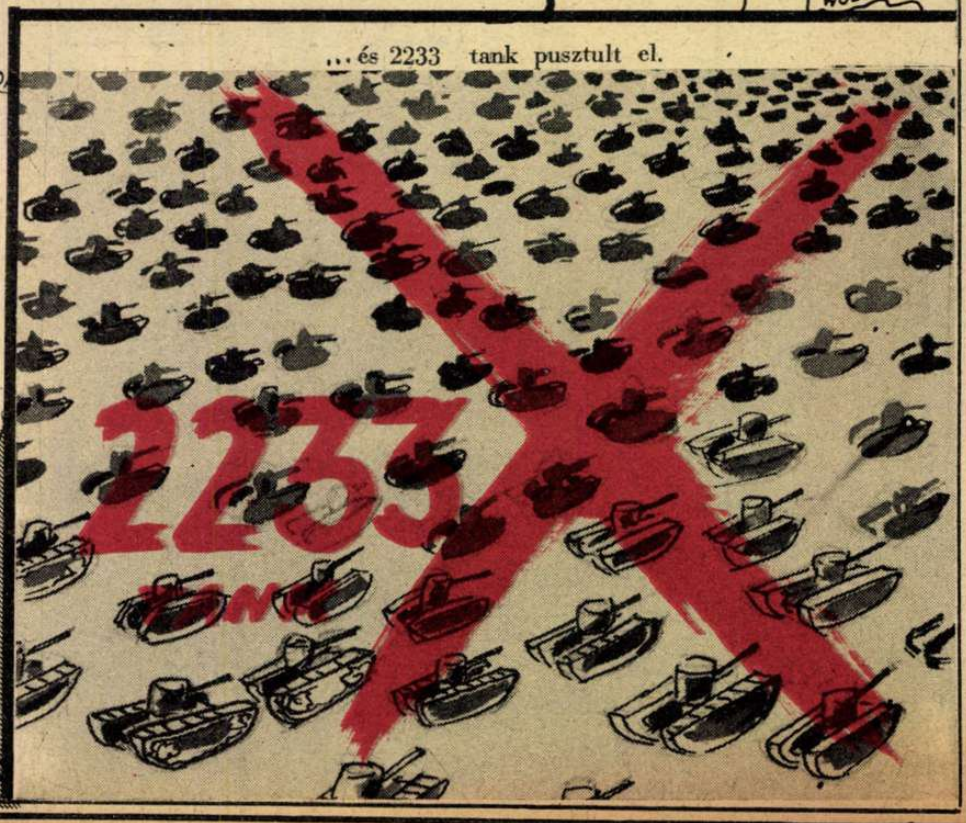

ELŐRE A SZOVJET ELLEN.

Képriport a német hadsereg elő-nyomulásának első nagy napján.

Hajnali átkelés a folyón.

Előőrs a szovjethatáron a támadás hajnalán.

Ellenséges partra ér az első hadicsónak.

Német gyalogság átlépi a határt.

A harcban elfoglalt partrész már német kézben van s biztonságban érkeznek a csapatok.

IGY KEZDŐDÖTT

a német-szovjet háború a harcok első hajnalán

Harci vonalban az első szovjetfalu szélén.

Gyors hídverés egy patakon át a tüzérség és a harcikocsik számára.

Tüzet nyit az ellenség! Gyülekezés roham előtt...

Az első vasúti híd elfoglalása után erőltetett menetben folyik az előnyomulás.

Virágos mezőn gyorsan állásba kerül az ágyú.

Az első német tankok áttörték már a szovjet arcvonalat s előtörnek c

A német ágyúk előre haladnak s az első foglyok hátra.

A félelmetes fegyvernem nem ismer akadályt.

Az első elfogott szovjet-alhadnagy kihallgatása.

Szovjet hadifogoly jelbeszéddel igyekszik megértetni a kívánságát.

Az országutakon hatalmas iramban szakadatlan áradat ömlik előre éknek az áttöréshez.

Szovjet hadifogolytípusok.

A mezők is megelevenednek. Ameddig a szem ellát, német csapatok haladnak s felveszik mindenütt a harcot, ahol ellenállásra bukkannak.

Egymásután érkeznek a harcokból a szovjet haaserea elfogott katonái.

A német rohamosztag parancsnoka elsőnek ugrik a szovjeterőd vonalára.

Civilruhás litván mutatja harc közben a szovjetállásokat.

Szovjetkatonák saját csapataik tüzében átfutnak a németekhez.

Utcai harc, rohammal, házról-házra.

Stukák törték meg a városi ellenállást . . .

Kigyulladt tankok. A páncéltörő már elvégezte feladatát.
Német gyalogosok szólítják fel a legénységet megadásra.

Ahol a házakból is lövöldöztek, ott minden lakást gondosan átkutatnak.

A foglyok között sok az ázsiai

Utcai harcban az orosz hadszíntéren.

Az első eredmények után végtelen sorokban vonul előre az utánpótlás.

A szovjetcsillagos parancsnoki házat átkutatják a német katonák...

Rádióbeszámoló a harcvonal közvetlen közelségéből...

Az ütközet ijedelme még ott remeg a vörös fogoly katona arcán és kezeiben...

Így kerültek fogságba 40.000-en...

Készül az első jelentés a harcokról.

Szovjetkatonák — rémült gondolkodásban a fogság előtt átélt eseményekről...

Kommunista rablógazdálkodás a szovjetsajtó keserű humorában

Sok olyan ember él a világon, akivel a szovjet rendkívül szívós, állandó és a tényekkel keveset törődő hírverése elhitette, hogy a marxizmus elszegényített birodalmában a kommunista uralom földi paradicsomot teremtett. Az alábbiakban a szovjetsajtó és különösen a **Pravda** karikaturáit mutatjuk be, Szovjetoroszország szörnyű állapotáról. A szovjetkormány időnként kénytelen volt megengedni ezt a véresen komoly belső bírálatot, a túlfűtött elkeseredés levezetésére — de a bátrabb rajzolók és szerkesztők, időnként véglegesen eltüntek — s üres helyeiket ellepték az alázatos szolgák... Nem a kívülállók bírálata, hanem a szovjetorosz gúny, kétségbeesés és reménytelenség sötétlik torz és igaz fintorban felénk erről a moszkvai képgyüjteményről...

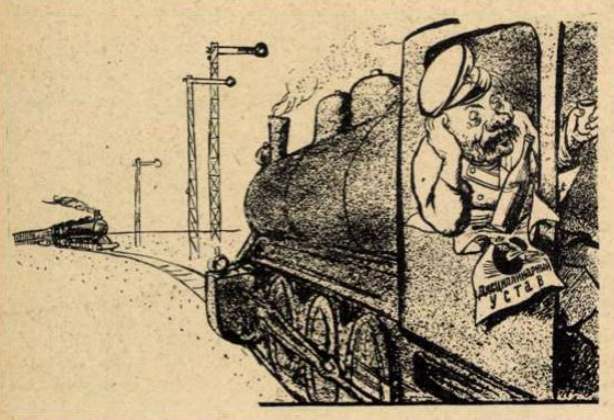

Robogás a tilos jelzésen át, vodkával és politizálással.

A Worones—kurszki szovjetexpress.

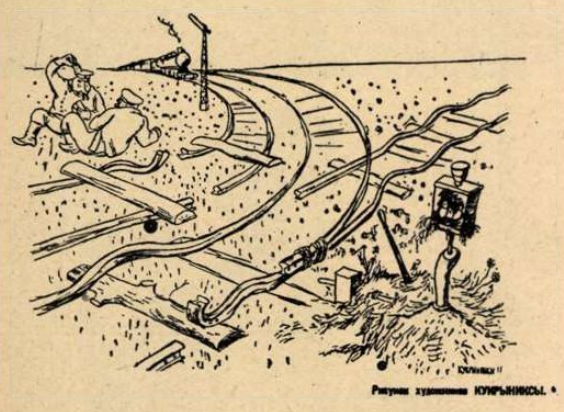

Csendélet a vasúti vonalon.

Семафор... мне не указ.

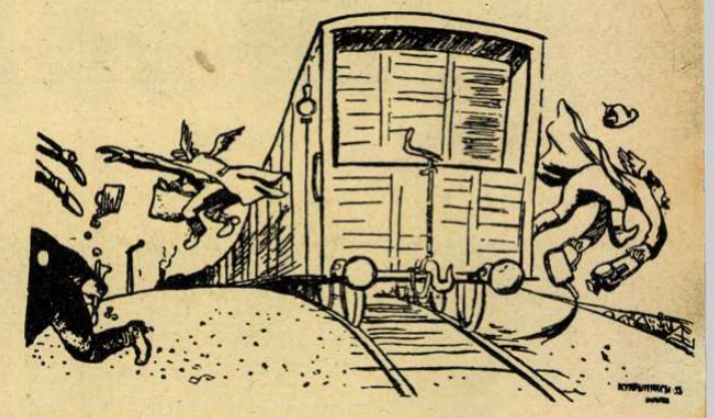

Szovjetdarvak: Egyszerű leszállás a lopott élelmiszerrel...

Éppen dolga van a bakternek.

A vasúti bürokrata: «Nálam minden rendben van...»

Kisebb vasúti baleset

Szovjettanácskozás: A fejét mindenki a ruhatárban hagyja.

Churchill ábrázolása a Pravdában — *azelőtt.* Most még az arcképét is fiatalítják.

Az éhezők panasza Amerika ellen. *(Ez a közelmult...)* Most a «burzsuj» nagy tiszteletnek örvend.

— *Merre visz innen az út, fiacskám? — A Kolhozba...* (A tábla nem útjelzés, hanem «fekete tábla», kipellengérezni a hanyagnak mondott mezőgazdasági munkást...)

Berakodás egy volgai hajóra, akkordmunkában.

A volgai «áruraktár» őrizése.

A «sztahanov-rendszer» bírálata. Az emberi munka kizsákmányolása ellen, különösen éles volt a bírálat a szovjetben.

Autó- abroncsipar Szovjetoroszországban...

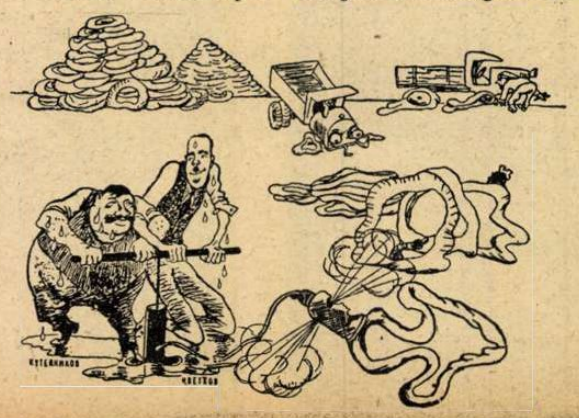

Újonnan épített «munkásváros», minden csatornázás nélkül...

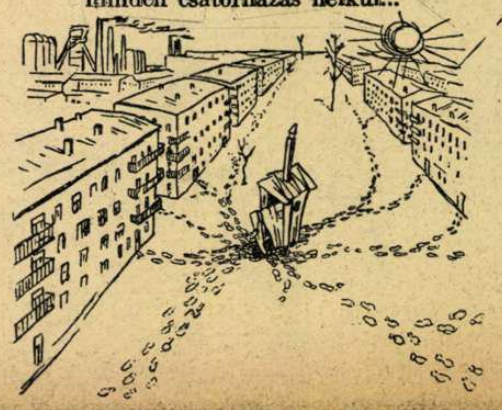

Bárdossy László miniszterelnök bejelenti a képviselőházban a szovjettel szemben beállott hadiállapotot. — Baloldali kép: az ellenzék lelkesen megtapsolja a bejelentést

1. Ejtőernyőseink gépbe szállnak.

Magyar vadászgép üldözi az ellenséget.

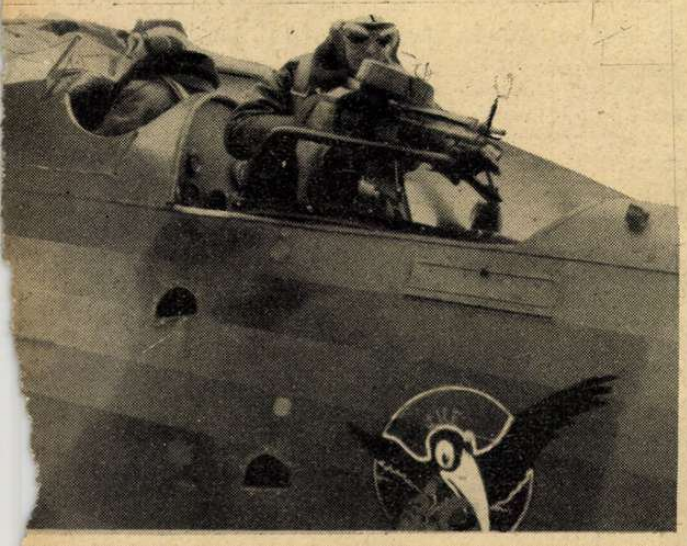

Magyarország a jogtalan szovjet betörés miatt hadiállapotba került a Szovjettel

Bárdossy László miniszterelnök pénteken, június 27-én délelőtt 11 órakor a következő szavakkal jelentette be a magyar képviselőházban a Szovjettel szemben beállott hadiállapotot:

— Rövid bejelentést kívánok tenni — mondotta a miniszterelnök. — Az elnök úr méltó szavakkal bélyegezte meg a szovjet repülők tegnapi támadását. A magyar kormány megállapítja, hogy a tegnapi támadások következtében, miután az népjogellenesen történt, hadiállapotban lévőnek tekinti magát a Szovjetunióval.

— Csak még annyit akarok hozzáfűzni — mondotta Bárdossy László miniszterelnök —, hogy a magyar haderő a megfelelő megtorló intézkedéseket meg fogja tenni.

A honvéd vezérkar főnökének jelentései:

1941. június 28.

A folyó hó 26-iki orosz repülőtámadások megtorlásaként a magyar légierő nagyobbszámú repülőgép bevetésével a ma reggeli órákban szovjet katonai célpontokat hatásosan bombázott. A célokban rombolási és tűzkárokat okozott.

A szovjetoroszok a határ több helyén — így Volóc-cal és Toronyá-val szemben — tűzharcot kezdeményeztek. A tüzelést viszonoztuk.

Szovjet repülőgépek ma újra több helyen berepültek az ország légterébe, de bombázást sehol sem hajthattak végre, mert légvédelmi tűzeszközeink előzték őket.

1941. június 29.

Utólag beérkezett jelentések szerint tegnap, június 27-én, Nagybányát és Talaborfalvát is bombázták a szovjet repülők. A bombák kárt nem okoztak.

Csapataink és a szovjet csapatok között a határon a mai nap folyamán is több helyen tűzharc volt.

Csapataink az ellenséget üldözve, a határt több helyen átlépték.

1941. június 30.

Nagybánya és Talaborfalva helységek ellen végrehajtott szovjet repülőtámadások megtorlásaként légierőnk nagyobbszámú repülőgép bevetésével ma, 29-én a reggeli órákban ismét szovjet katonai célokat bombázott. A támadás sikerrel járt. A célpontokban tűzkárokat és erős rombolásokat okoztunk. Valamennyi repülőgépünk visszatért.

Csapot vasárnap délelőtt hét szovjet repülőgép támadta. A légi harcban három támadó szovjet gépet lelőttünk.

Előre!

Könnyű géppuskás harc közben.

Kilencgyerekes apa

IRTA: PAPP JENŐ*

A budapesti polgármester közköltségen küldi el falura nyaralni a sokgyermekes, kisfizetésű városi alkalmazottakat. Kollégáim, akik a vidéket járják, beszélnek egy tanítóról, akinek mindössze csak kilenc gyermeke van, de nem igen részesülhetne a polgármester kegyeiben, mert hiszen ő máris falun van, ott

is volt, ott is marad, úgy, hogy őt egészségesebb vidékre már nem is lehetne elküldeni. A budapesti kollégák szempontjából ő ott, Makó mellett, egyenesen a paradicsomban él. Annyi jó levegője van, hogy a kilenc gyerek sohase tudja elfogyasztani, ha reggeltől estig falja is. Ha más se kellene nekik, akkor talán még meg is szaporodnának. Hasonló bőség mutatkozik napfényben, vízben, zöld erdőben és virágos rétben is. A népes család feje nem is költ egy fillért se ilyen természeti kincsekre, a Maros a strandfürdőjük, a kastély nyári vendégei az idegenforgalmuk s a jegyző klasszikus könyvtára az a fényforrásuk, amelyből a nagyobb gyerekek megismerik a végtelen világot. Ebből a gazdag könyvtárból föl is tárul előttük minden, ami érdekes és szép ebben az életben, csak éppen a saját apjuk maradt örök titok előttük.

Mert ki fejti meg, hogy Zsózsy Mihály tanító úrban mi tartja a lelket, mikor elsején már úgy jön ki a makói adóhivatalból, hogy fizetéséből tulajdonképpen egy krajcár se marad. A keserű igazságra éhes falukutatók is csak arra tudnának felelni, hogy Zsózsy Mihály tanítónak van egy jókarban tartott kertje, két tejelő kecskéje, télire hízója, az udvarán öt szekér gallyfát találtak s övé a faiskola használata, meg egy hold sovány községi föld. De se nadrág nem terem benne a gyerekeknek, se cipő. A foga sem akkor fájult meg a tanítónak, mikor a lelkes falukutatók ott jártak és így azt se tudták följegyezni az adatraktárba, amellyel az igazságot üldözték, hogy mit csinál egy kilencgyerekes tanító, mikor eszeveszetten fáj a foga? Tizenkét kilométert gyalogolt be Makóra Zsózsy Mihály tanító úr, gyalogösvényeken, réteken és rövidítéseken át, hogy bevigye a fájós fogát a makói fogorvoshoz. Útközben hideg vizet tartott rajta, ezt köpködte egész uton s a nagyobbik fia egy szót se beszélhetett az apjával, mert annak iszonyú kínjai voltak s a száját felfújva vitte, mint egy teli hólyagot. S ahogy átkeltek patakokon, falusi alacsony kerítéseken, versenyt futottak apa és fia a fájdalommal, toronyirányt Makónak, a megváltó fogó felé, amelyet szekérrel egy óra alatt kényelmesen el lehetett volna érni.

De hol volt kocsira a két pengő?

Ez a nagyobbik fiú homályosan érzett valamit a gyaloglás alatt abból a hangtalan hősiességből, amelyet a kilenc gyerek rakott Zsózsy Mihály vállára. Ő se szólt egy szót se, csak vitte a két nehéz flaskát az apja után. S ha egy kiürült, megtöltötte az égerfák alatt a forrásokból. Ilyenkor az apja csak akkor nyúlt hátra a friss kortyért, mikor hallotta, hogy a gyerek a háta mögött liheg. A tűző napon mind a ketten verejtékben fürödve értek be Makóra. S mintha csak egy vádló koronatanut akart volna Zsózsy

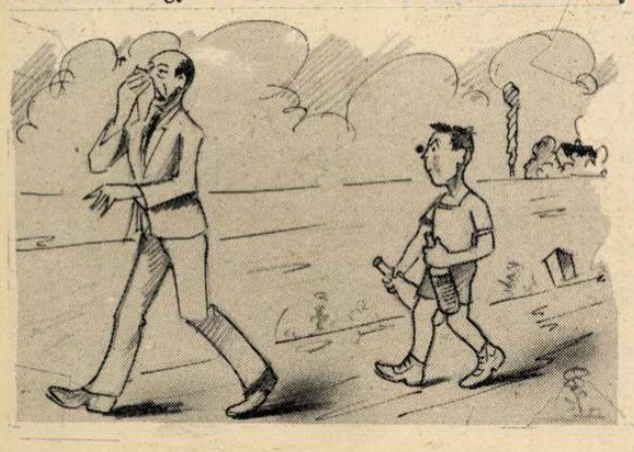

Mihály nevelni a fiából: ezt a gyereket mindig magával vitte, mikor a családi körön kívül érintkezett a rideg nagyvilággal. Ez a Péter fia vele volt csikorgó télen a grófi erdőkben, mikor zuzmarás hajnalon és kőkemény havon indultak el a fuvarosokkal, hogy haza hordják az uraságí morzsát, a kegyképpen adott öt szekér gallyfát. Megtanította fát ojtani és gyümölcsöt szemezni, hogy aztán előtte törjön ki, mikor a faiskolából a gyönyörű gyümölcsfát ellopták a népek. Péter látta azt is, mikor a tehénpásztorok feltüzelték a faiskola sövénykerítését és csak csodálkozott a járási gyűlésen, mikor a bekerítetlen faiskoláért az apját vonta felelősségre a faiskolafelügyelő. Apró jelek mutatták, hogy mi lehet egy ilyen kilencgyerekes tanítóban belül. Éjjel felébred, rágyujt és órákig cigarettázik a sötétben. Titokban csúszkálhattak csak a jégen, mert apjuk elverte valamennyit, ha rajtacsípte őket a talp koptatásán. Majos nevű suszterhez is elvitte fiait Makóra, mikor elsején a lábbeliért fizette neki a keserves részleteket s a gyerekek nem értették, hogy miért kapnak ki apjuktól cipőnyúzásért, mikor a suszter mindig olyan barátságos és kedves volt apjukhoz, aki a legrendesebb fizető volt. Soha nem derítették ki azt se, hogy miért ugratja folyton apjukat a kocsmáros, akinek tíz gyereke volt és mellékesen a szeszgyárat is igazgatta. Stein úr azzal szokta nagyrabecsülését kife-

jezni a tanító szegénysége iránt, hogy husvéti gyöngyöző szilvóriumot küldött neki ajándékba, öt literrel. Ezt az ezüstös nedüt minden pohár előtt felrázta a tanító és gyönyörködött a szemek pezsgésében. Reggelenkint ivott belőle, tanítás előtt, mikor kiment fát vágni a színbe. Mire a gyerekek megérkeztek az iskolába, már be is fűtött. Kuglizás alatt a nőtlen segédjegyző kalandjaival ingerelte a tisztes családapát. Az ispán se titkolta, hogy a harmadik határba is ellovagol esténkint s éjfélkor nem egyszer kergetik meg vasvillával a felébredt gazdák. Tavaly egy tanyán vállon is szúrták. Vele nem kacérkodott a fehérbőrű kocsmárosné, aki hol az erdésszel, hol a csendőrőrs vezetőjével táncolt. Váltóra vett a feleségének varrógépet. Módos kisgazdák segítették ki 20—25 pengős kölcsönnel, a hónap vége felé. Az ajándéktúró, egy szatyor körte, vagy egy-egy szekér ingyentrágya meghatotta, személyesen köszönte meg s mikor hajnalban felült az ágyban és a sötétben rágyujtott a büdös cigarettára: a töprengés alatt maga is úgy magyarázta, hogy a füst marja a szemét, az sajtolja ki belőle a könnyeket. Háta mögött a kilenc gyerekkel, megtanulta, hogy mi a hódolat és hála a földesúrral szemben, aki a nehéz időkben, mikor még ez a két tejelő kecskéje se volt, minden hajnalban betétetett két kandli tejet az utcai szoba ablakába. A tejeskocsis, aki Makóra vitte be az uradalom tejét, pontosan három órakor kocogtatta meg az ablaküveget, a gyerekek felijedtek a zajra s a tanító a pipájából kikerülő bagóval szervezte meg, hogy az uradalmi kocsis halkabban verje meg az ablakot. Ő simította el a szép tanítókisasszony összeütközéseit a felsőbbséggel, amelyik sűrűn elcsípte a csínos hölgyet, hogy bent sétál Makón, ahelyett, hogy kint tanítana falun. Összecsapta a kisasszony osztályait a magáéval, tanított helyette is és bizonyítványt adott neki írásban, hogy a fogai miatt kell Makóra bejárnia.

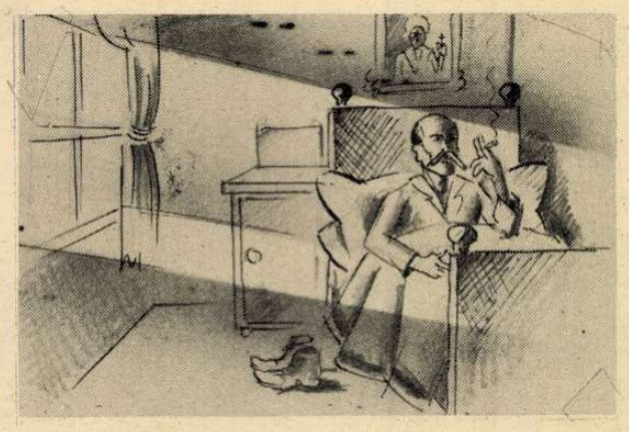

Magában mindenkit megbecsült Zsózsy Mihály, de leginkább az öreg Gyuri bácsit csodálta, a gróf gyalogpostását, aki negyvenöt éve mindennap kétszer teszi meg az utat a kastélytól Makóig. Külön gyalogutat taposott ki magának a városba ez az öreg cseléd, mint egy gép, karimás kalapja zsíros volt és nehéz, nyáron telerakta belül zöld lapúlevelekkel és

tarisznyában hozta haza a mészárszékből a friss húst. Pontosan indult, reggel ötkor, mint az óra, neki is nagy családja volt, egyik fia parádés kocsis lett, a második kerékgyártó a grófnál, de volt otthon még vagy öt gyereke, meg nyolc unokája. Viharban, hófúvásban is ment, soha le nem tért a legrövidebb mezei útról. Sokszor beszélgetett vele a tanító, mert az öreg elvállalta az ő komisszióit is s csak délelőtt nem lehetett vele szóba állni, mert akkor mindig pityókásan érkezett meg a városból. Reggel jókedvűen kezdte meg a taposómalmot és soha nem volt rá panasz, nem vesztett el egyetlen levelet se és bevásárolt mindent, amit rábíztak. Régen volt, mikor megirígyelte tőle ezt az olcsó mámort, azt hitte, hogy anélkül ő se bírja majd. De ilyen fényűzésre neki nem futotta. Soha nem maradt egyedül, hogy meglephesse a legényélet s a nyugtalanság. Télen disznót szúrt, ősszel beállt a káposztás hordóba, térdig meztelen lábakkal s betaposta télire a fejeskáposztát, fehér habtengerben. Tavasszal kapások után szaladgált. Nyáron kiült az iskola elé a lócára és nézte az utcán a csürhét, amelyik nagy porban és röfögve rohant végig a falun. Fogadta az itatóra hajtó leányok köszönését. Dohányozott és tüzet adott egy-egy gazdának, aki tisztelettel közelítette meg. A friss kenyeret úgy szegte meg, hogy késsel keresztet rajzolt reá. Makón túl csak diákkorában járt.

Megijedt, mikor a tanfelügyelő át akarta helyeztetni Makóra, hogy iskoláztathassa gyerekeit.

— Uram, én már nem tudok új életet kezdeni a városban. A kilenc gyerek odapréselt engem a kukoricáshoz, amelyet én kapáltattam meg. Nem akarom elveszíteni a földesurat, aki télire gallyfát adott s az ispánt, aki még vagy húsz évig akar lóháton cserkészni éjjel a tanyák körül. Elviselem most már, hogy ugrat a kocsmáros, megszoktam már ezt is. Nyolc-tíz szekér trágyát kapok tavasszal, csak úgy tiszteletből. Kitől kapok én ilyesmit bent a városban? De ha jót akar tenni velem, eszközölje ki, hogy ásasson egy kutat az udvaromba az állam, mert a jegyzőtől hordjuk a vizet már tizenöt éve s ha összeveszünk, kulccsal zárják be a kapujokat. Megalázó ez, kérem. Tizenöt éve kérvényezem az iskola kútját, tizenöt éve törlik az előterjesztésből. Áldani fogjuk az ön nevét, ha keresztül viszi, hogy legyen végre saját vizünk.

Az idén rakatta meg az állam az új kútat. Szép kerekes kút, a tanító önállóságának és függetlenségének első intézménye. Se földesúr, se kocsmáros, sem a jegyző nem szólhat bele. A tanító a tizedik gyermekének nevezi és a járási megbeszéléseken egyszer tréfásan úgy beszélt róla, mint «családi vízművek»-ről.

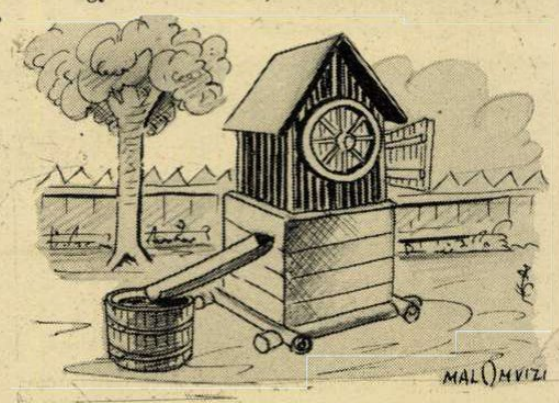

* Szemelvény Papp Jenő: *Nyitány* cimen megjelent új novellás kötetéből.

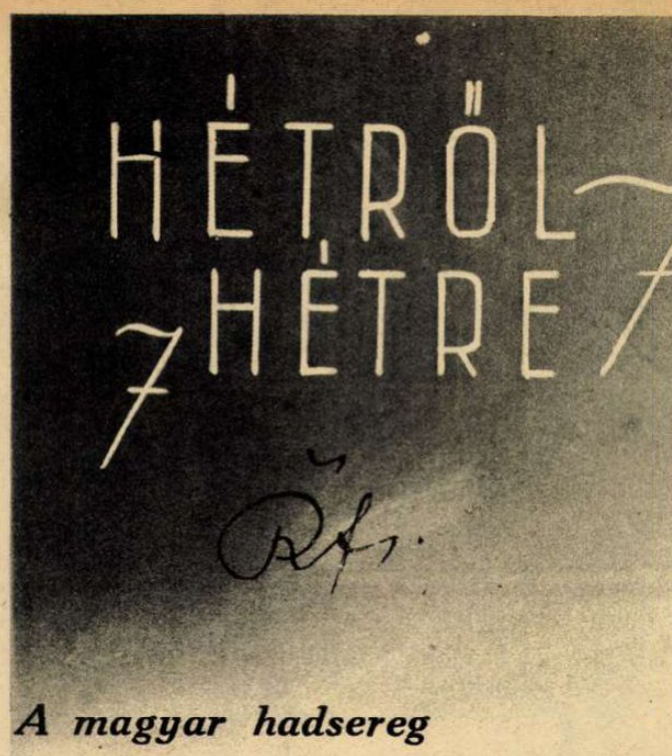

A magyar hadsereg

felé fordul minden figyelmünk és gondolatunk! Hős magyar repülők csapnak le a Kárpátok keleti lejtőjén s a távoli síkságokon az ellenségre, megtorolni a szovjet orvtámadást s a kassai temetéshez a méltó díszsortűz határainkon túl, szovjet földön mennydörög... Új tűzkeresztségben csatlakozunk az új Európához s védjük férfiasan szent határainkat. Nem kerestük a megütközést, békében maradtunk — szívvel-lélekkel nagy szövetségeseink oldalán —, de az átfestett jelzésű repülőgépek minősíthetetlen, gyilkos besurranása után nyiltan és megmutatott magyar színekben nyúltunk a fegyver után. Hadban áll a magyarság! Sorsunk és életünk ez a háború, amelynek dicsőséges befejezése után a munka és a haladás katonái akarunk lenni. Az a kötelessége minden magyarnak, hogy percre se feledje el a küzdő, harcoló hadsereget. Jólétben és szegénysorban, bőségben és nélkülözésben gondoljunk fiainkra, akik csatákat vívnak a nemzet örök életéért. És bármi történik — átmenetnek, új orvtámadásnak —, minden ember fegyelme, segítsége, bátorsága és önálló találékonysága a hadsereget és a nemzetet segíti. Kis gondosságok akadályozzák meg sokszor a nagy tragédiákat. Az előírások betartása, a légvédelmi intézkedések értelmének megbecsülése, a tudatos védekezés minden támadási és zavartkeltő lehetőség ellen, ma nem játék s nem rossz tréfák alkalma, hanem a magyar vér és vagyon szeretete, gyakorlati és közösségi hazafiasságban! A katonanép erényeinek korszerű, szabad kifejlesztése fent és lent egyaránt, a legerősebb biztosítéka a nemzeti társadalom egységének. A kocsonyás pacifista álmok ideje elmúlott. Nem mi határozzuk meg a világ berendezkedését, de bármilyen erők dúlnak az emberiség rendeltetésének jövendő kiformálásában, mi az idők parancsa szerint kell megvédjük a független, szabad európai Magyarországot, sziklaszilárd akarattal és a hadsereg erejével!...

A Magyar Futár

mai száma túlnyomó részében a szovjetháború világtörténelmi eseményeivel foglalkozik, avval a meggyőződéssel, hogy korunk fordulópontjához érkeztünk s a végtelen csatatereken a megütköző hadseregek az emberi kultúra, az európai rend, az élet, a munka és a nemzeti fejlődés jövendő formáit alakítják ki, évszázadokra. Az egymásra zuhanó fegyverek mögött lélek áll és szellem! Világnézetek halálos harca kezdődött meg s az óriási ütközetekben a szembenálló ellenfelek azt mutatják meg a világnak, hogy multjuk és életszemléletük alapjaira mit tudtak felépíteni, tudásban, technikában, szervezettségben, katonai erényekben és hősi népakaratban. A fegyverre fény a lélekből sugárzik s a feloldhatatlan ellentét háborús feloldásában az igazság győzelmét várjuk. A szovjetpropaganda minden állitását most méri meg a történelem. A kommunizmus és a III. Internacionálé számot ád az ajándékba kapott évtizedekért s a 190 millió lelket számláló szovjetköztársaság vezetősége letagadhatatlanul bebizonyítja, hogy hogy sáfárkodott a föld és a nép kimeríthetetlen nagy kincseivel. Háborúra készülődött a moszkvai uralom állandóan. A hadsereg megszervezése, a hadiipar kifejlesztése, tankok, ágyúk, repülőgépek gyártása volt a szovjet legfőbb akarata s az ötéves gazdasági tervek a világforradalom harci gépezetét növelték, a nélkülöző lakosság rovására. Itt a nagy próba! A cél véres arcvonalakba futott s az ítélet ideje közeledik. Nem háború ez csupán, hanem bizonyságtétel az eszmék erejéről, amelynek tanulságait el kell fogadni a jövendő megépítéséhez. Ennek a gyorsan bekövetkező építőmunkának jegyében gyüjtöttük össze a hatalmas anyagot olvasóinknak a szovjetháborúról és a végső harc hátteréről...

Szociális mérlegekről

olvassunk sokat, őszinte megrökönyödéssel. Divat lett a szociális jelszó s mostmár a milliós tiszta nyereséget kimutató bankok, vállalatok, üzletek és részvénytársaságok évi mérlegeire is ráborítják a liliomos takarónak a szociális érzelmeket. Lassanként olyan gazdag lesz a hímzés; — az áldozat és a lelkes készség hangoztatása, hogy sirva fakad a meghatottságtól a gyanutlan ember. Mennél zsidóbb a vállalat, annál érzékenyebb a „szociális" hangoztatása. A felületes mérlegelemzés is felfedi azonban a sivár tényeket s átlátszóra omlasztja a tetszetős takarót. A „nyugdíjalap dotálása" törvényes kötelesség és bizonyos túlzás sokszor, a távozó zsidó igazgatók napjainak megaranyozására... A magyar állam szociális törvényeinek végrehajtása a gazdasági élet összes ágazataiban, még nem fon babérkoszorút a vezérigazgatók homloka köré, mert hiszen az elmulasztott pontos rendelkezés volna büntetendő cselekmény. Az a bizantinizmus pedig, hogy a vezérigazgató úr őméltóságához alázatos kérvényt küldjenek akár a tisztviselők, akár a munkások, hogy a rendeletileg biztosított drágasági pótlékot megkapják s ezért még erkölcsi bizonyítványt állítsanak ki a zsidó „vezér"-nek szociális szelleméről, mély tisztelettel; — bizony messze túlfekszik a megengedhetetlen ízléstelenség és basáskodás határain! Valahogy úgy kellene megoldani a szociális feljegyzéseket a mérlegekben és vállalatok kiadmányaiban, hogy világos, közérthető vonal válassza el egymástól a kötelező és a valóban önkéntes szociális szolgáltatásokat... Nem kell pávatollakkal dicsekedni s egyébként is a munkásvédelem igazi lényege, a bérek, a fizetések s a munkaviszonyok becsületes rendezettségében mutatkozik meg, de ezek a tényezők nem szerepelnek az üzleti mérlegekben, ami kár, — nagy kár...

Zsidó allegória

virul buján és betegen az elomlott mult siratására berendezkedett, óvatosan izraelita lapok hasábjain. Vajúdik az élet, világrengető események dübörögnek a vén kontinens földjén, fények és árnyak kápráztató viaskodásából születik ki a jövendő s minden egészséges nép előre figyel; csak nálunk meredezik a zsidó érdekekbe babonázott réteg — hátrafelé... Mert célja van a sok sóhajtásos írásnak arról, hogy micsoda gyönyörűség volt élni Zerkovitz korában, milyen csodálatos volt a pörkölt 40 évvel ezelőtt, mekkora művészek, írók, szónokok, politikusok voltak, akik már meghaltak, milyen bölcs, liberális, megbocsátó volt a régi magyar élet s mennyit lehetett keresni komoly adózás nélkül, amit ugyan nem írnak meg a kedves izraeliták, csak gondolnak reá a pörkölt magasztalása közepette. Dr. Kadosa Marcel vitte el a pálmát az elmulott héten ebben a nyöszörgő irodalmi műfajban: „Egy filozófus csődtömegéből" című vegyes dolgozatával. Megtudjuk a csődtömegből, hogy az istenítélet nem csupán „a középkori primitív és durva emberek butasága", továbbá, hogy a téveszme olyan, mint a tüdővész s mégtovábbá, hogy mire jó a vadszöllő és a vonatcsattogás. A legszebb azonban a derék Kadosa eredeti verse — reméljük az —, amelyet ime teljes terjedelmében közlünk:

Isten nem ver bottal,
Nincsen botja néki,
És akit védelmez,
Azt se bottal védi.

Eszét veszi annak,
Akinek nem vára,
És a kedvencének
Észt ad oltalmára.

Nana, doktor úr... Nem az egyetemleges zsidó csődtömegből való ez a versike? Nem ütnek a fajtestvérek a mellükre derülten, hogy itt a vár és az ész?... Nem sok ez a jogosulatlan fölényből és az ügyes allegoriából?... Merthogy az utolsó évtized tanusága mégis csak az, hogy a racionális zsidó ész csatát vesztett, — az értelem és a bölcsesség hiánya miatt. Ezért helytelen az Istenre hivatkozni...

A magyar hadiözvegy

a kenderesi hősi emlékművön megcsókolja elesett férje nevét...

Magyar politikai élet

A belpolitika életére is kihatott az elmult héten *a háborús állapot bekövetkezése,* ami különböző megnyilatkozásokra adott alkalmat a képviselőházban, az országban pedig olyan intézkedéseket tett szükségessé, amelyek *az eddigieknél is szükebb keretek közé szorítják a pártok propaganda- és szervezőmunkáját.* Bárdossy László miniszterelnök a Ház színe előtt jelentette be *a hadiállapotot* az országnak, a jobboldali és keresztény pártok szónokai pedig, a nyilaskeresztesektől a keresztény pártig, *egyforma lelkesedéssel üdvözölték a keresztes-háborút a szovjet ellen.* Hivatalos közlemény jelentette be

a gyüléstilalom

eddigi kereteinek kiterjesztését. Az indokolás szerint elsősorban a küszöbön álló mezőgazdasági munka zavartalan végzése kívánja meg, hogy a lakosság idejét ne foglalják le a politikai, egyesületi és társadalmi életnek egyéb körülmények közt megengedhető megmozdulásai. *Ezért július 1-től kezdve nemcsak a már eddigi tilalom, illetve korlátozás alá eső gyüléseket nem engedélyezik,* hanem semmiféle gyülést, nyilvános nagyobb összejövetelt, majálist, ünnepélyt *nem engedélyeznek.* Kihirdették ugyancsak *a háborús büntetőjogi intézkedéseket és kiterjesztették a rögtönbíráskodást.*

A képviselőház vitáiban és a pártok életében az elmult héten, — részben gyülésekkel, propagandával, szervezkedéssel is összefüggően, — visszatérő módon és *egyre határozottabban merült fel*

a szociáldemokrácia

felszámolásának kérdése. Ellenzéki részről szóvátették, hogy a szociáldemokrata párt és szervezkedés *bizonyos engedményeket élvez,* amelyek ma már a legkevésbbé sem időszerűek.

Különböző szónokok mondották lehetetlennek a Házban, hogy például *a szakszervezeteknek másfél évvel ezelőtt betiltott lapja most újra engedélyt kapott a megjelenésre,* hogy a honi szociáldemokrácia zsidó vezetői ma is akadálytalanul merészelhetnek *kihívó állásfoglalásokat, megnyilatkozásokat* tenni, hogy a pártszervezkedés tárt kapukon át jut el ma is *az ipari munkásság legfontosabb csoportjaihoz.*

A szélsőjobboldali ellenzék tagjai vetették fel a kérdést, majd *a kormánypártról is közbeszólásokban, beszédek során egyre többen csatlakoztak ehhez a felfogáshoz.* A kérdés szokásszerű formák közt még nem jutott el az illetékes tényezők elé. Politikai körökben azonban részben ide is vonatkoztatják a kormánypárt kedd reggeli értekezletén elhangzott tájékoztatást, amelynek során *Bárdossy* László miniszterelnök ismertette azt a felfogását, hogy *különböző kérdések felvetésével pillanatnyilag semmiképpen nem engedhető meg, hogy a termelés és a munka folyamatossága kárt szenvedjen.*

Az ülésnapok vitái nagyobbrészt

a zsidókérdés

rendezésének feladatai körül zajlottak, a zsidó ügyvédek kamarai jogainak csökkentéséről, valamint a keresztény-zsidó házasságok eltiltásáról szóló javaslat rendelkezéseinek védelmében, illetőleg bírálatában.

Röviden végzett a Ház *Hóman* Bálint kultuszminiszternek a közoktatásügyi igazgatás egyszerűsítéséről szóló javaslatával, amelyet a magyar megújulás pártjának szónokai *elfogadtak,* alapvetően helyes intézkedéseit pedig a nyilaskeresztes párt szónokai is *elismerték.* A jobboldali ellenzék ennyi tárgyilagosság, fegyelmezett bírálat mellett igényt tart arra, mint több szónok hangsúlyozta, hogy *a zsidókérdés rendezésével kapcsolatban előterjesztett kívánságait, hangoztatott kritikáját ugyanilyen tárgyilagosnak és komolynak ismerjék el.*

Az ügyvédjavaslat vitájában *Maróthy* Károly, *Pajor* Győző, *Budinszky* László, *Matolcsy* Tamás, *Szügi* József és *Incze* Antal vettek részt az ellenzék oldalán, szinte egyöntetűen szögezve le, hogy a javaslat intézkedéseinél *messzebbmenő rendezésre* van szükség, a rendezést *pedig a többi kamara vonatkozásában is ki kell terjeszteni.*

A javaslat intézkedéseinél sokkalta jelentősebb formában került a kérdés a Ház elé *Petró* Kálmán többségi párti képviselő határozati javaslatában, amely a *zsidó ügyvédek*

működésének

korlátozására tett indítványt, nagy és egyöntetű helyeslést váltva ki az egész jobboldalon. *Radocsay* László igazságügyminiszter vitazáró beszédében egyrészről maga is elismerte a javaslat intézkedéseinek *csekély terjedelmét,* másrészről azonban a maga részéről is *elfogadta Petró Kálmán határozati javaslatát.*

Miközben azután a Ház utolsó zsidó képviselőjének, továbbá a szocialisták és a liberálisok szónokainak erőtlen szélmalomharca *derültségbe, helyenkint viharos tüntetésbe fult az ülésteremben,* megszületett a jobboldal és a többség egyöntetű állásfoglalása: a hétfői ülés végén csaknem egyhangúan elfogadták a határozati javaslatot, amely szerint *a Ház utasítja a kormányt a zsidó ügyvédek térfoglalását korlátozó törvényjavaslat haladéktalan benyujtására.*

Az ügyvédjavaslatnál nagyobb érdeklődést, erőteljesebb hullámzást váltott ki

a vegyesházasságok

eltiltásáról szóló javaslat vitája, amely a törvényjavaslatnak a hétfői ülésen történt tárgyalás alá vétele után *kedden máris fordulathoz érkezett el.*

A vita első szónokai közül *Maróthy* Károly nyilaskeresztes és *Károlyi* Viktor gróf magyar megújulás párti nem fogadták el a javaslatot, mert *messzebbmenő* intézkedéseket kíván. *Balás* Károly magyar életpárti és *Paál* Árpád erdélyi párti elfogadták a javaslatot. *Közi-Horváth* József a keresztény párt részéről *a katolikus papság ünnepélyes deklarációját olvasta fel,* rajta kívül *Vargha* Béla kisgazdapárti pap-képviselő *sem fogadta el a javaslatot.*

Mint beavatott körökből beszélik, újabb

módosítás

következik be minden valószínűség szerint a javaslaton. A törvényjavaslat eredeti tervezete szerint, mint ismeretes, tilos lett volna a házasságkötés keresztények számára *minden fajban félvérrel.* Bizonyos, előkelő helyekkel való tanácskozások, megbeszélések után a tervezet benyujtott formáját oda enyhítették, hogy nem vonatkoznak a rendelkezések arra a félvérre, *akinek zsidó származású szülője is már kereszténynek született.*

Elsősorban a kereszténypárt, de a magyar élet pártjának egy része is aziránt vetette latba befolyását, hogy ne vonatkozzék a javaslat azokra a félvérekre sem, akiknek zsidó származású szülei kikeresztelkedtek, *s ők maguk pedig már kereszténynek születtek.*

A kérdés körül élénk vita zajlott a folyosón. Ha a módosítás megvalósításra kerül, a plénumbeli tárgyalásra való tekintettel az már *csak a részletes tárgyalás módosításai során lesz végrehajtható.* A jobboldali és szélsőjobboldali ellenzék természetesen *a legmerevebb ellenzéssel szegül szembe hasonló, további módosításokkal.*

A keddi gyülés végén, vitéz *Imrédy* Béla szólalt fel a napirendnél és javasolta, hogy szerdán a vegyesházasságokról szóló javaslat vitáját folytassák nyomban és ne döntsenek a közigazgatásügyi igazgatás egyszerűsítéséről szóló javaslat részletei felett.

Lehetetlennek tartja ugyanis és a parlamentárizmussal ellenkezőnek, hogy a javaslatban rejlő felhatalmazás alapján a miniszter rendeletileg intézkedhessék majd a honvédelmi nevelésnek az ifjúság nevelésével való összhangba hozásáról. Szerinte ilyen felhatalmazást csak törvény útján, törvényben megszabott keretek közt lehet adni.

A kormánypárt *Imrédy* Béla indítványával szemben foglalt állást, de nem túlzott többséggel, mert a 27 *Imrédy* melletti szavazattal szemben, mindössze 32-en szavazták meg az eredeti elnöki indítványt.

Légelhárítás.

Közelharc egy ipartelepen.

Érik a kalász a bácskai szél

2. A bukovinai menekült székelyek utolsó csoportja Bajmok községben, ahol a lakosság magyaros szeretettel megvendégelte őket. (Árpádfy Gyula felvétele.)

Egy régi magyar lovastiszt, aki két magyar miniszterelnöknek nevelt feleséget

néhai Belatini Braun Géza és felesége, szentgyörgyi Horváth Margit. A legendás lovastisztnek, aki a limanovai csata után megkapta a vaskoronarendet, és világháborús sebesülése következtében lábát vesztette, egyik leánya Gömbös Gyulának volt a felesége, másik leánya pedig Bárdossy László miniszterelnöknek a felesége.

Hősi emlékmű-avatás Kenderesen.

Kenderesen, Kormányzónk szülőfalujában vasárnap avatták fel a világháborúban elesett hősök emlékét.

képünk: A kenderesi Hősök emléke; a Kormányzó Ur az emlékmű megkoszorúzása után az emlékmű előtt.

A kassai szovjettámadás.

Osztatlan felháborodás kíséri azt a minősíthetetlen orvtámadást, amit a szovjetrepülők a védtelen kassai polgári lakosság ellen intéztek. Képeink a postapalota és egy lakóház ellen intézett támadás rombolásait mutatják. Alsó képeink: a kassai támadás áldozatainak temetése.

(A Légoltalmi Közlemények felvételei.)

SZÉKELY BÚCSÚ ANDRÁSFALVÁN

Irta és rajzolta: Dinnyés Károly

Szétrombolt és újraépített hidak között, szerb golyótól megtépett házak mellett kanyarog az út délvidékre. Itt is, ott is felbukkan a szerb rablóbandák kezenyoma, de a közelmult sötét emlékeit elborítja a jövő gazdag ígérete: sűrű búzatenger hullámzik körös-körül, haragoszöld kukoricatáblák sötétlenek, szétszórt akácligetekben apró falvak húzódnak meg békésen: magyar falvak.

A nagy búzatenger egyik zöld szigetén, Andrásvárán székely búcsú van. A végtelen, sárgálló határba beléfutó utcácskákban erdélyi hímes bekecsek, tarka szoknyák, zsinóros mellények, Kossuth-kalapok színpompás tömkelege nyüzsög. Istensegíts, Hadikfalva, Józseffalva, Fogadjisten és Andrásfalva hazatelepített népe tartja első búcsúját új otthonában. Bukovina porát alig lerázott legénykék menetelnek keményen, öntudattal leventesapkáikban és tisztelegnek feszesen a katonai és polgári közigazgatás megjelent vezetőinek.

Tizenegykor ünnepi istentisztelet. Templom nincs, de az nem baj; szabadban emelt oltár körül tarkállik a hívők serege. Tagbaszakadt, napszítta férfiak, fehér harcsabajuszú öregek; patyolat ingváll, zsinóros mellény, csizma; asszonyok, lányok jellegzetes székely piros-fekete színekben és az egész képből kacagva villannak ki a mellényekre tűzött, a lányok hajába kötött piros-fehér-zöld szalagok.

Fiatal anyák karján alvó kisbabák, szépen letakarva kendővel. Szépek és boldogok ezek a fiatal asszonyok, akik megelégedett kacagással nyugtázzák, ha a riporter megígéri, hogy majd eljön a következő kicsit is lerajzolni! Az idősebb asszonyok szoknyájába két-három gyerek csimpaszkodik; általában mindenütt ott a gyerek: ott hemperegnek a fűben, a zöld térségen, ahol anyjuk a prédikáló papot hallgatja, és könnyekkel kíséri az akácok közt kavargó mondatokat.

Megélénkül az utca, vidám terefere veri fel a csendet. Azt hinné az ember, hogy az a színesen kavargó tömeg egy nagy család. Lányok verődnek össze, akik nemrég még egy falubeliek voltak messzi Bukovinában s most nevetve kérdezgetik egymást:

— Te is idevalósi lettél?

— Hol laktok?

— Merre kerültél?

Es halljuk a régi szép nevek új változatait: Bácsistensegíts, Bácshadikfalva, Fogadjisten, Hadikszállás, Bácsandrásszállás — és a többit.

Boldog mindenki, mert erős, egészséges és ott reng mögötte a kövér bácskai búzatenger s a nagy vidámságban eszébe ötlik a nézelődő magyarnak: ezek nem szoktak dalolni, táncolni?

— Dehogyisnem — adják meg vidáman a választ —, a tánc az délután lesz — ... mert mindent csak sorjában, a maga idejében; előbb szálljunk meg Istenhez és azután jön a vigasság.

Szelíd ragyogással néznek a barna, fekete szemek, bennük csillog a hit, hogy ezután csak még boldogabbak lehetnek a bácskai székely búcsúk.

KÉPEK A NAGY-VILÁGBÓL

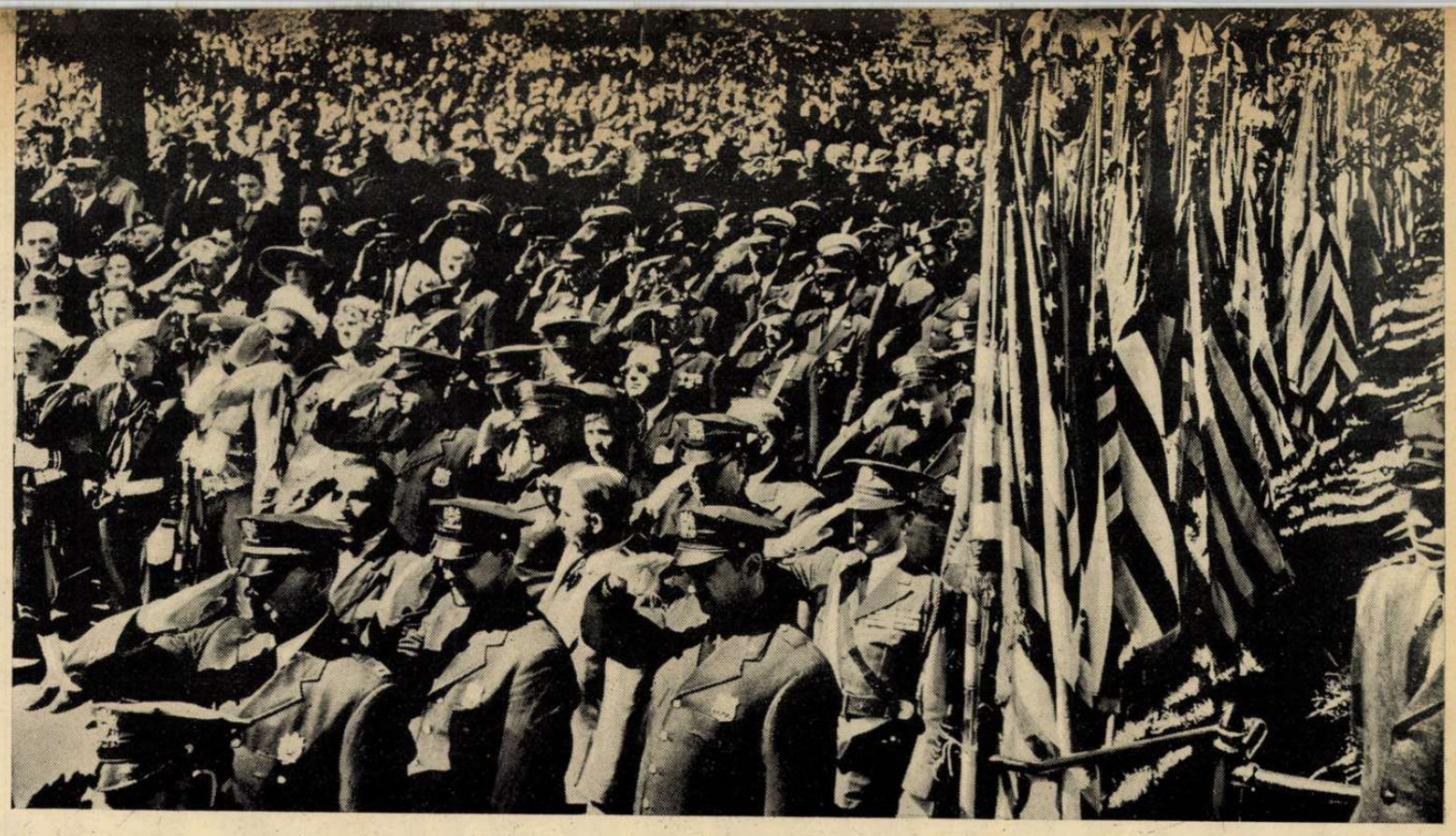

Amerikai nap New-York központi parkjában 700.000 résztvevővel.

Ribbentrop ismerteti a szovjetkormányhoz küldött jegyzéket. Az első sorban balról: Weizsäcker államtitkár, dr. Dietrich birodalmi sajtófőnök és Ribbentrop jobboldalán Schmidt követ.

Pavolini olasz népkultuszminiszter Göbbels vendége Berlinben.

Jótékony bál Amerikában

Wendell Wilkie felesége virágot ad el Campbell angol nagykövetnek — Anglia megsegítésére...

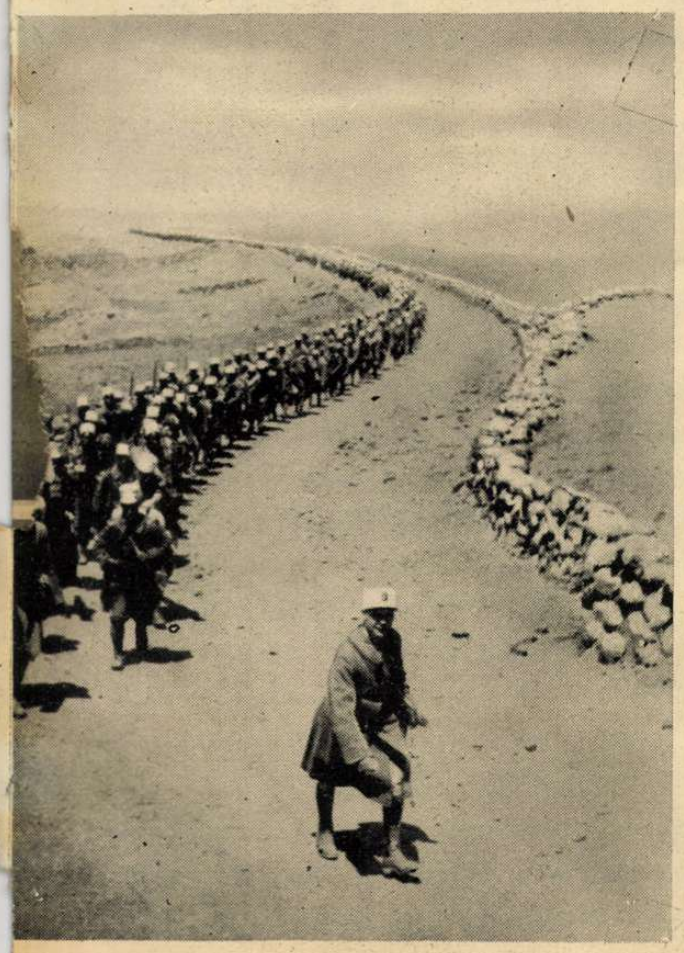

A francia közelkeleti hadsereg gyakorlatozik a Dzsebel Druz-ban.

A francia közelkeleti hadsereg lovassága gyakorlaton a Dzsebel Druz-ban.

Gyalogság a harcikocsik nyomában.

Előre, mindig csak előre, Lemberg felé!

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK ÉS

IRTA: RAJNISS FERENC

Elálló lélegzettel hallgatta az egész világ a német véderőfőparancsnokság vasárnapi jelentéseit a szovjet ellen megindított hadjárat első hét napjának tüneményes eredményeiről. Június 22-e óta csak fantasztikus szovjetgyőzelmek híre nyargalt keresztül-kasul a rádió hullámain és az angolszász hírszerző irodákon; London és New York lapjai bekerített német hadseregekről s levert páncélos hadosztályokról regéltek érthetetlen örömmel, de a német főhadiszállás hidegvérrel kivárta a megfelelő időt s taktikai okokból mélyen hallgatott halhatatlan fegyvertényeiről. Június 29-én azután, egyszerre megindult a német különjelentések áradata. Dobpergés, harsona, ének és zeneszó szüneteiben röpítette világgá a rádió órákon át a ragyogó győzelmek sorozatát, egyetlen hét óriás csatáinak rövid mondatokból kibontakozó világtörténelmi képét s százmilliók érezték borzongva a jelentésekből birodalmak és világnézetek sorsának szárnyasuhogását.

Ne áltassuk magunkat helytelen összehasonlításokkal! Nincs példája az emberiség életében annak, ami a német-szovjet csatamezőkön napjainkban történik s száz évek multán is az 1941. esztendőt tanítja majd a történelem a korok fordulójának...

A tizenkét német különjelentés megfoghatatlan, gigantikus küzdelem titkait tárta fel, nyers vázlatában az eseményeknek:

Június 22-én hajnalban

indult meg a német elhárító támadás a felvonult szovjet hadak ellen. Nyilvánvaló, hogy a szovjet óriási seregeket összpontosított Középeurópa megtámadására, de *a nagy felvonulás még mozgásban volt,* az összetartozó csapattestek még nem rendeződtek el az indulásra, hiányzott még egy-két nap a végleges készenléthez, amikor a német hadsereg páncélos ökle rázúdult a szovjethadsereg sűrű közepére. Széles sávokban indult meg a feltartóztathatatlan német előnyomulás. *A szovjet határerődök elestek az első nap,* nem azért, mintha gyönge lett volna az első arcvonal megszállása, hanem azért, mert erős volt a német támadás lendülete. Göring acélmadarai a korareggel szürkületében mélyen berepültek a szovjetföldre, zuhanóbombázók, harcigépek s vijjogó vadászok rohanták meg a repülőtereket, a vasúti csomópontokat, a raktárakat s mindenekelőtt *a katonatömegeket,* a felvonuló szovjet oszlopokat... Százval gyulladtak ki a vasúti kocsik, felszakadoztak mint gyönge drótszálak a sínek, olajtartályok, pályaudvarok, élelmiszer- és lőszerraktárak lángja lobogott mindenfelé, páncélos kocsik soraira zuhant a nehéz bomba s mire kivilágosodott, szétszórt szovjetcsapatok bomlasztották meg a a felvonulás rendjét. A szovjetrepülők is támadtak, berepültek a német birodalom területére, de sorra zuhantak le a pontos légelhárítás és a védő vadászgépek gyilkos tüzében. *Az első harci napon a szovjet 1811 s a német hadsereg 35 repülőgépet vesztett!...*

Június 23-án

a kábultságából felrázott szovjethadsereg megkezdte az elkeseredett ellenrohamokat. Véres közelharcok, szuronyos ütközetek, merész légicsaták zaja remegtette meg a levegőt, új és új emberhullámok indultak rohamra, de a szovjet katonái mindenütt élő acélfalakra támadtak *s a kézitusa seholsem sikerült.*

Grodnó vára kemény harc után elesett. Breszt-Litovszk körül, a legmodrenebb kiserődök vonalán halálos tűzben győznek a németek s a bámulatos gyorsasággal felvonult nehéz tüzérség már a fellegvárat lövi. *A szovjet repülőgépveszteség 2582-re emelkedik!*

Utakon és mezőkön vékony csíkokban, erőltetett menetben haladnak előre a német harcikocsik s nyomukban a gyalogság. Külön-külön talán minden ilyen keskeny, rohanó oszlop még összetörhető volna de az utánpótlás állandóan sűríti és szélesíti a befelé nyomuló ékeket. Ahol baj van, percek alatt ott visít észbontóan a stuka s szétveri a támadásra készülő ellenséget. Minden terület harccal cserél gazdát, de az arcvonal előrehaladásában nincs zavar vagy visszaesés. *A rokitnói mocsaraktól északra és délre, a német stratégiai tervek határozottabb formát öltenek...*

Június 24-én

a breszt-litovszki fellegvárra kitűzik a német zászlót! Válogatott csapatok ellen, heves ellenállásban nyert csatát a német hadsereg. Északon *Kovno* és *Vilna* alá érkeznek a német páncélosok s el is foglalják mindkét várost. Kisebb német osztagok már mélyen bennt harcolnak Litvániában s a nép örömmel segíti a felszabadítókat. A szovjet vezérkar *Minszk* felől hatalmas csapattesteket dob harcba Vilna irányába s elindítja a harcikocsik zömét a német vonal döntő áttörésére. *Megkezdődik a haláltánc... Vagy sikerül Kovnó körül derékba szakítani a német hadsereget, vagy a szovjetsereget fojtja meg az átkaroló német mozdulat!* A szovjet harcikocsik ezrei indulnak ütközetbe, s a németek elfogadják a csatát. Páncélosok, páncéltörő kötelékek, légvédelmi tüzérség, légierő, műszaki csapatok ömlenek, zúgnak a nagy harc háromszögébe és

Június 25-én

már félelmetes arányokban dühöng a páncélos csata, a legnagyobb ütközet, mióta ez a hadi szörnyeteg megjelent a hadszintereken... A

Összelőtt szovjet páncélkocsi

Német rohamcsapat egy vasúti hídon tör előre.

UJ FORDULATOK

föld is reng Kovnótól északra; fülsiketítő dörrenések, mérföldeket betakaró porfelhők, ágyúsortüzek, kattogó géppuskák, bombavillanások szaggatják az emberi idegeket. *Itt már nem sokat ér a központi parancs!* Azt veti mindkét fél a harcba, amit magával hozott, fegyverzetben, bátorságban és összműködésben egyaránt. Itt az ősi tulajdonságok és az otthon elért eredmények viaskodnak egymással, elemi erővel...

Leszáll az est s a csata még eldöntetlen, de a győzelem már a németek felé hajlik. *Az első négy napon 1297 szovjet páncélkocsi pusztult el, — nagyobbik része a június 25-i irgalmatlan ütközetekben...*

Június 26-án

az újrarendezett szovjetpáncélosok védekezéssel kezdték a napot. A német haderő bámulatos összműködésben, az óramű pontosságával osztogatta a halálos csapásokat. A légi fölény birtokában a levegőből bontotta meg a harci egységeket, zuhanó bombázók és páncéltörők terelték szűkebb körre az ütközetet, rohamosztagok szakították el a szovjet csapatrészeket a páncélosoktól. Délutánra felbomlott a maradék rend s megkezdődött a vad futás és az üldözés. *A kov-*

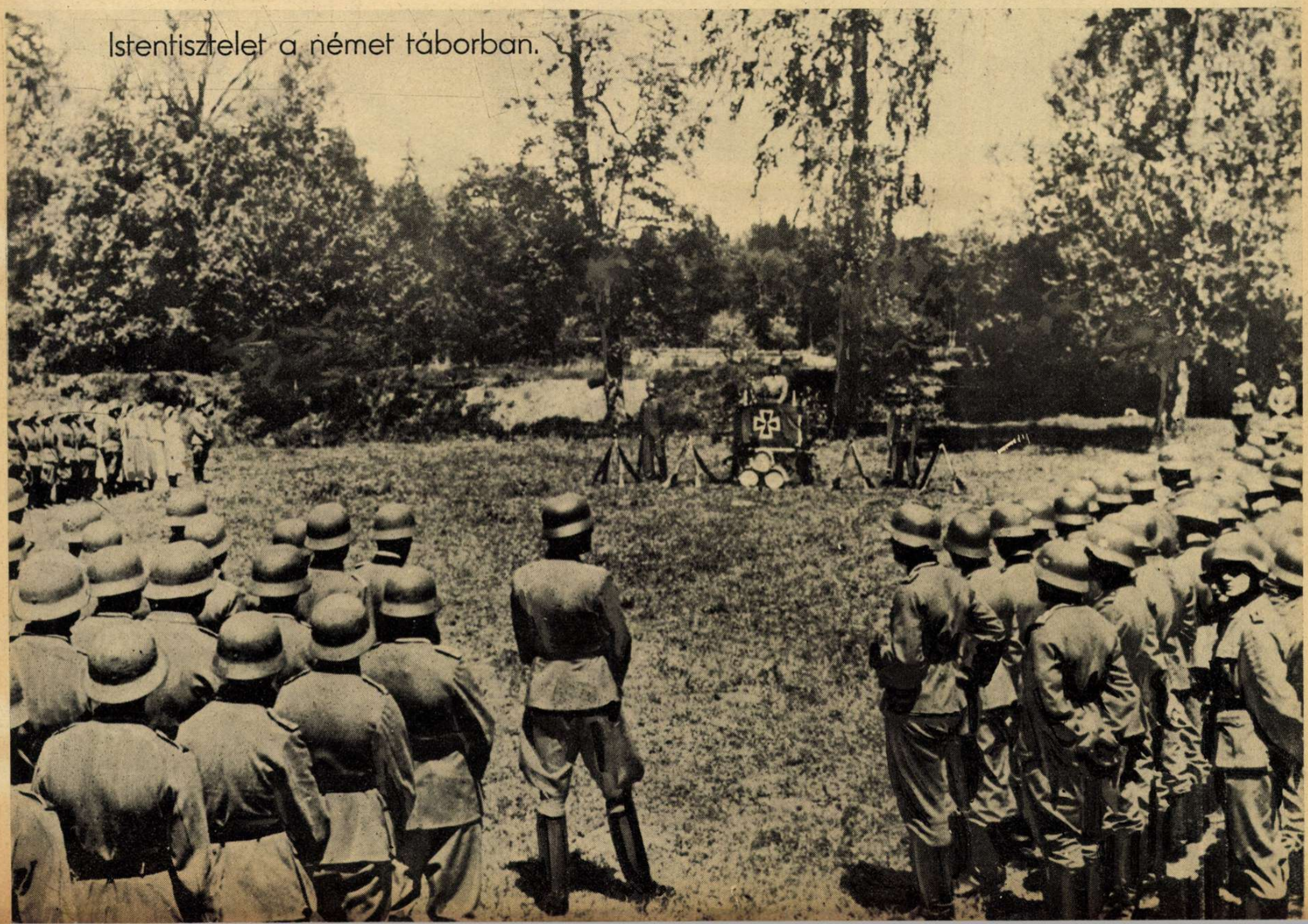

Istentisztelet a német táborban.

Német bomba becsapódása az angol kísérő hajók közé.

nói csatát megnyerték a németek! Több bekerített szovjet hadosztály megsemmisült. Kétszáz szovjet páncélos kocsi — közöttük 29 óriás tank — épen került a német hadsereg birtokába s 150 ágyú, több száz gépjármű, rengeteg lőszer, géppuska és kézifegyver növelte a zsákmányt.

A kovnói csata megpecsételte a Bialysztok környékén elhelyezett két orosz hadsereg sorsát! Teljesen bekerítve, már csak a halál és a megadás között választhattak!

Június 26-án a *balti térben* északkeleti irányban mozgó német egységek ragyogó teljesítménnyel elérték a *Düna* folyót, átkeltek sok szakaszon és rohammal elfoglalták *Dünaburg* városát. Öt nap alatt *300 kilométer* távolságba jutottak el a német csapatok a határtól, megszállották a rigai vasútvonalat s *megtörték a balti szovjet-ellenállást.* Dünaburg jól kiépített erődítményeit lerohanták a németek s a városban házról-házra harcoltak a kiérdemelt győzelemért.

Június 27-én

a bialysztoki medence két oldalán előnyomuló német csapatok elérik Minszket! A Moszkvába vezető műút egyharmada szilárdan német kézben van s a körülzárt két orosz hadsereg menekülési útja véglegesen lezáródik. Az acélgyűrű szorul óráról-órára, a dühös kitörési kísérletek mindennap összeomlanak s a visszahúzódó seregrészeket a német harcirepülők éjjel-nappal támadják...

A rokitnói mocsaraktól délre, a kezdő csatározások hatalmas méretű ütközetekbe fejlődnek. A németek hősi és makacs támadásokkal a legjobb szovjetcsapatoktól foglalják el a *lembergi külső erődítményeket.* A német páncélos hadosztályok *Luckon át* kelet felé vágnak rendet a szovjetellenállásban. Erre a vonalra a szovjet hadvezetőség feltünően nagy erősítéseket dobott az ország belsejéből s a *Dubno* körül kifejlődött csatában a szovjet véres veszteségei *„hallatlanul nagyok" voltak.* A németek ezen a csatatéren 215 páncélos kocsit, sok löveget s közöttük 42 legnagyobb méretű ágyút zsákmányoltak.

Erős német légikötelékek váratlanul leszállottak a szovjetkézen maradt dünaburgi repülőtérre. Dermedt meglepetés, majd kemény kézitusa következett. A harci zajra a szovjetcsapatok és a német páncélosok egyszerre indultak a repülőtér felé s félnapos csatában viaskodtak a fontos helyért, teljes, végső német győzelemmel. *Dünaburg Szentpétervár kulcsa, Minszkből az út Moszkvába vezet s Dubno vasútvonala Kievbe és Csernovicba fut: a rokitnói mocsarak északi és déli oldalán kivilágosodik belső logikája a német hadmozdulatoknak.*

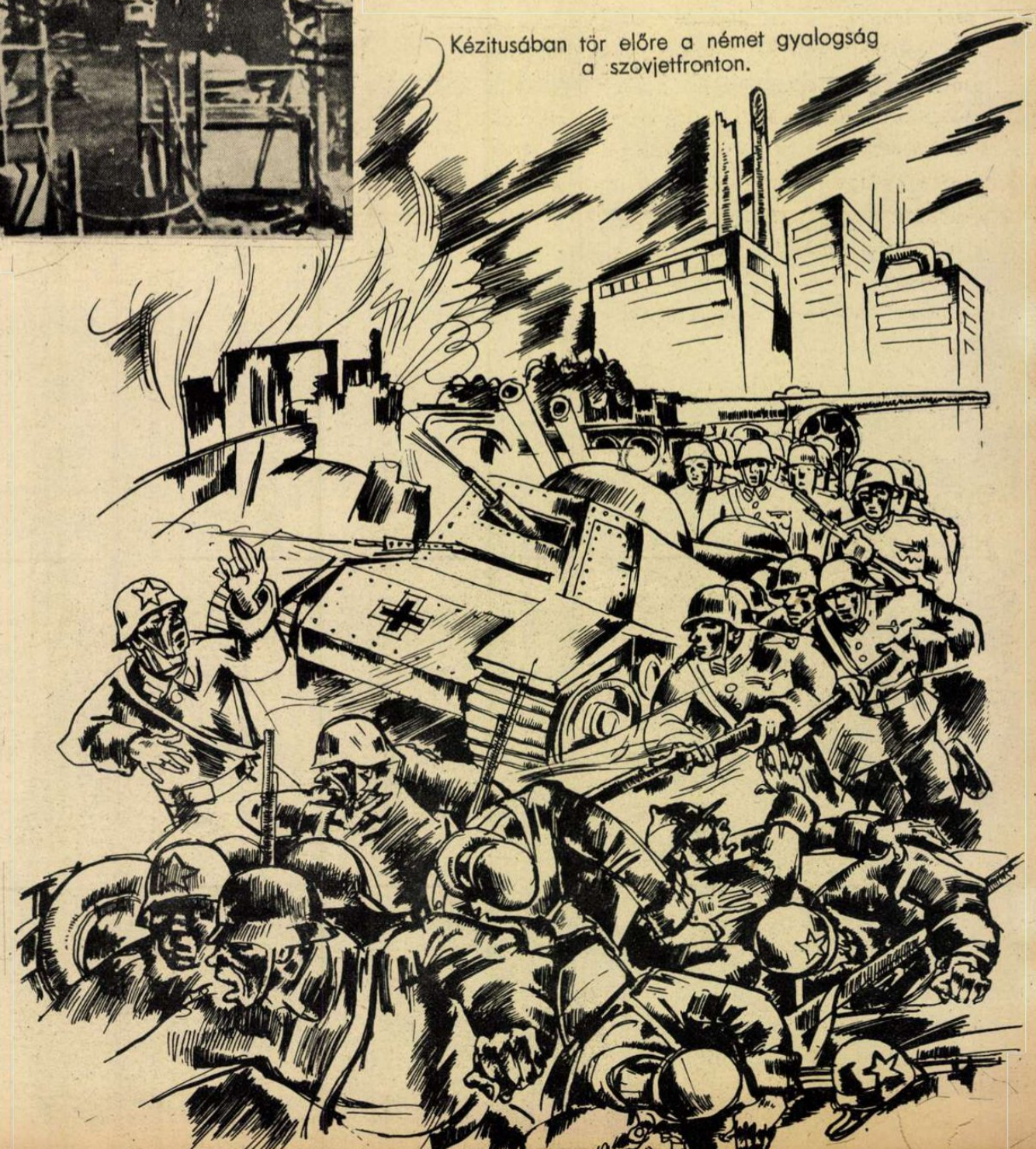

Kézitusában tör előre a német gyalogság a szovjetfronton.

Június 22—28 között

a német *„bevezető hadműveletek"* szédületes eredménye a következő:

4107 elpusztított, vagy birtokba vett szovjet repülőgép;

2233 megsemmisített, vagy elfogott páncélos harcikocsi (közöttük 46 drb. 52 tonnás!);

40.000 hadifogoly csak az első napokban;

600 zsákmányolt ágyú és megszámlálhatatlan kisebb fegyver s hadfelszerelési tárgy...

A szovjet hadiflotta is súlyos veszteségeket szenvedett. A Maxim Gorkij cirkáló használhatatlanra megsérült, négy búvárnaszád, három romboló és több kisebb egység elsüllyedt s a szovjet tengeri ereje az európai vizeken megtörött.

Hasonló vereség, ilyen rövid idő alatt még sohasem mart nagy birodalmak gerincébe!

A hadsereg ismeretlen dicsőségét dícsérni hallottuk lépten-nyomon. Hadbölcseletileg az volt a szovjetbarátok álláspontja, hogy egy új szintézis született meg a szovjetben a proletár hadsereg és a modern haditechnika között: *a tér, a tömeg és a fegyverzet szintézise... A rideg valóság pedig az, hogy a tér, a távolság a szovjet birodalomban gyöngíti a hadsereg ütőerejét; a tömeg, a harctérre zsúfolt embermassza inkább hátrány, mint előny; a szovjetfegyverzet sokféle, mint a csapatok ruhája; hatófoka pedig elmaradottan alacsonyrendű.*

Németország nem becsülte le ellenfelét, *csak lemérte* s minden kitapogatott katonai gyöngeségét erélyes támadással hangsúlyozta meg. A tömeg ellen vezetést, a selejtes technika ellen egyforma és kitünő fegyverzetet alkalmazott s egy hét alatt jóvátehetetlen veszteségekkel *védekezésre* kényszerítette a *támadásra* készülődő szovjet hadsereget.

Lemberg körül sorakozott fel a szovjet elithadserege, de ezt a főerőt is felmorzsolta már a német hadsereg s *Lemberg fölött is német zászlót lenget a szél! Északon Libau esett el.*

Stuka-támadás egy szovjet-ipartelep ellen.

Hiába van már Szovjetoroszországnak 12 millió katonája; a légiármádia széthullott, a büszke páncélkocsik kiégve az útszélén hevernek s a pótlásuk a szovjet közlekedési és forgalmi viszonyai következtében lehetetlenség. Vasköveteskezetességgel hullanak az ütések a szovjetre és a romlás útján nincs többé megállása.

Kihirdették a szovjethadseregben, hogy a háború után mindenki saját tulajdonának megtarthatja a kincstári egyenruhát és ez a textilkedvezmény köteteknél többet beszél a szovjet belső állapotairól...

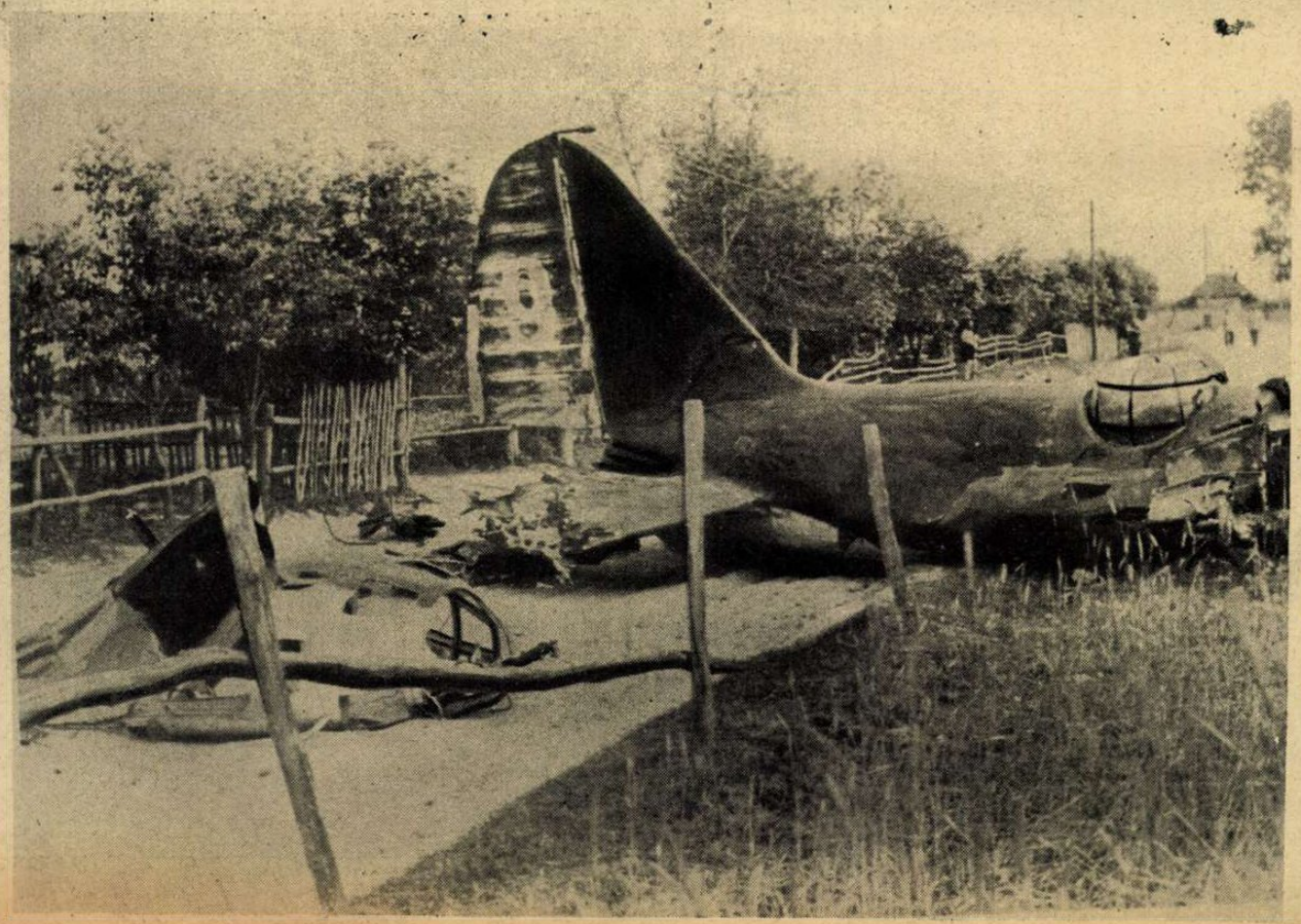

Szoviet-bombázó, amelyik már nem érte el célját.

Lemberg és Libau eleste után

sok mesterségesen szított győzelmi bizakodás hirtelen összeomlott s a szovjetben veszedelmes a reménytelen helyzet hirtelen felismerése. Moszkvában rideg és kegyetlen az ostromállapot, sok a bebörtönzés, tisztázatlan a szerep Sztalin és Molotov között és nem kisebb a kormányzati tévedés a helyzet megítélésében, mint amilyen a belgrádi puccsistáké volt... A távolkeleti hadsereget nem lehet visszarendelni Európába s az európai hadosztályokat nem tudják úgy felszerelni, hogy a német haderő méltó ellenfelei legyenek. A 300 kilométeres sugárban történt előnyomulás katonái nem állanak meg a Sztalin-erődöknél.

A szovjet hiába reménykedett abban, hogy Anglia légiereje megfélemlíti a keleten elfoglalt Németországot. A 2400 kilométer kiterjedésű szovjethatár mentén harcoló német hadsereg állja az Atlanti-csatát; a tengeralattjárók egy hét alatt 100.00 tonna hajóürt süllyesztettek el, a német repülők Dél- és Kelctanglia kikötőit. Tobrukot és Alexandriát bombázzák s csak annyi a változás, hogy a *Royal Air Force* többször repül a Kontinens felé, — nagyobb veszteségekkel.

Németország küzdelmét az egész világon nagy rokonszenv kíséri, viszont az angol—szovjetorosz barátkozás hirtelen bensősége még amerikai befolyásos köröket is megzavar a háborús politika követésében. *Magyarország* hadiállapotba került a szovjettel s *Finnország* hősiesen folytatja ellene nemzeti szabadságharcát. *Vichy* megszakította diplomáciai kapcsolatait Moszkvával s *Törökország* véglegesítette barátságát a tengelyhatalmakkal.

Az események és az állásfoglalások mélyén korunk kiáltó szükségletei parancsolják a törvényt. Nem történik semmi hiába. ***A társadalmi békét a kommunizmus dúlta fel véres kezekkel egy vesztett háború révén s ideje van, hogy a győztes háború hajnalán a kommunizmus bukása hirdesse új uralmát az igazságnak és a békének.***

Litván parasztasszonyok, akik boldog örömmel fogadták a felszabadító német hadsereget.

Török repülőgépek az „Aranyszarv" öböl felett.

Ez a roncstömeg egykor angol municiószállító hajó volt.

TÜZ a csatornán át

A hét érdekes eseményei közé tartozik a német hadijelentés arról, hogy a messzehordó német ágyúóriások a francia partokról megnyitották a tüzet a doveri kikötő, a délangliai partvidék és a part mentén elhúzódó ellenséges hajók ellen. A szűkszavú jelentés mögött a nehéztüzérség jövendő feladatainak és pontosan elkészített szerepének sok technikai csodája húzódik meg.

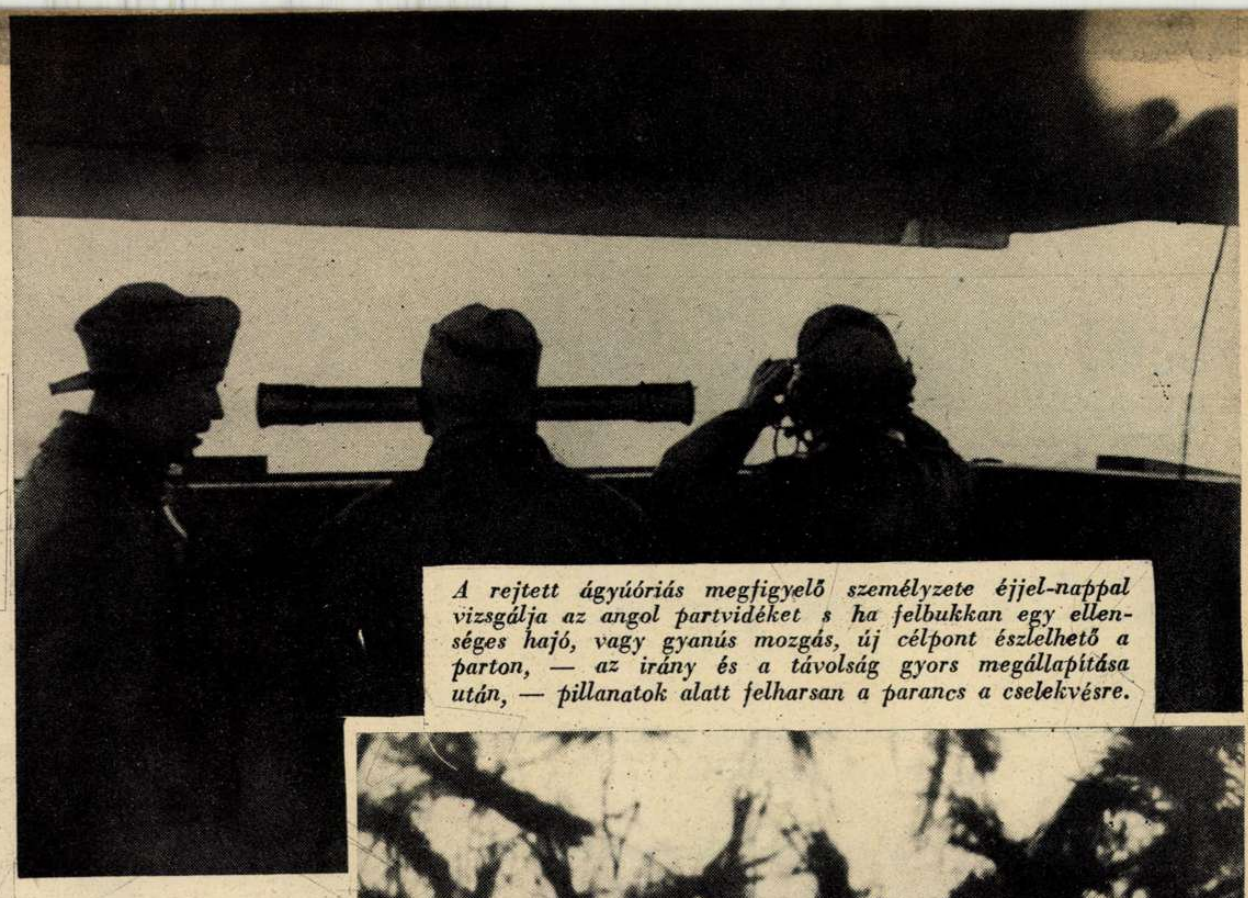

A rejtett ágyúóriás megfigyelő személyzete éjjel-nappal vizsgálja az angol partvidéket s ha felbukkan egy ellenséges hajó, vagy gyanús mozgás, új célpont észlelhető a parton, — az irány és a távolság gyors megállapítása után, — pillanatok alatt felharsan a parancs a cselekvésre.

Riadó! A tüzérek futólépésben elhagyják a kiépített fedezékeket...

A messzehordó ágyúról leráng atják az álcázó- és védőponyvákat.

Percenként menydörög a modern szörnyeteg s ahol bevágódik lövedéke, ott a halál veszi át birodalmát...

Az óriás cső fenyegetően magasodik az angol part fölé.

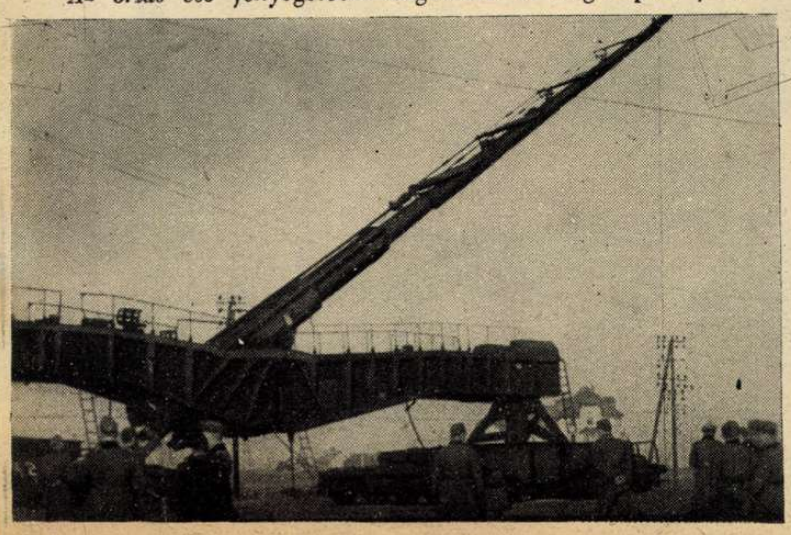

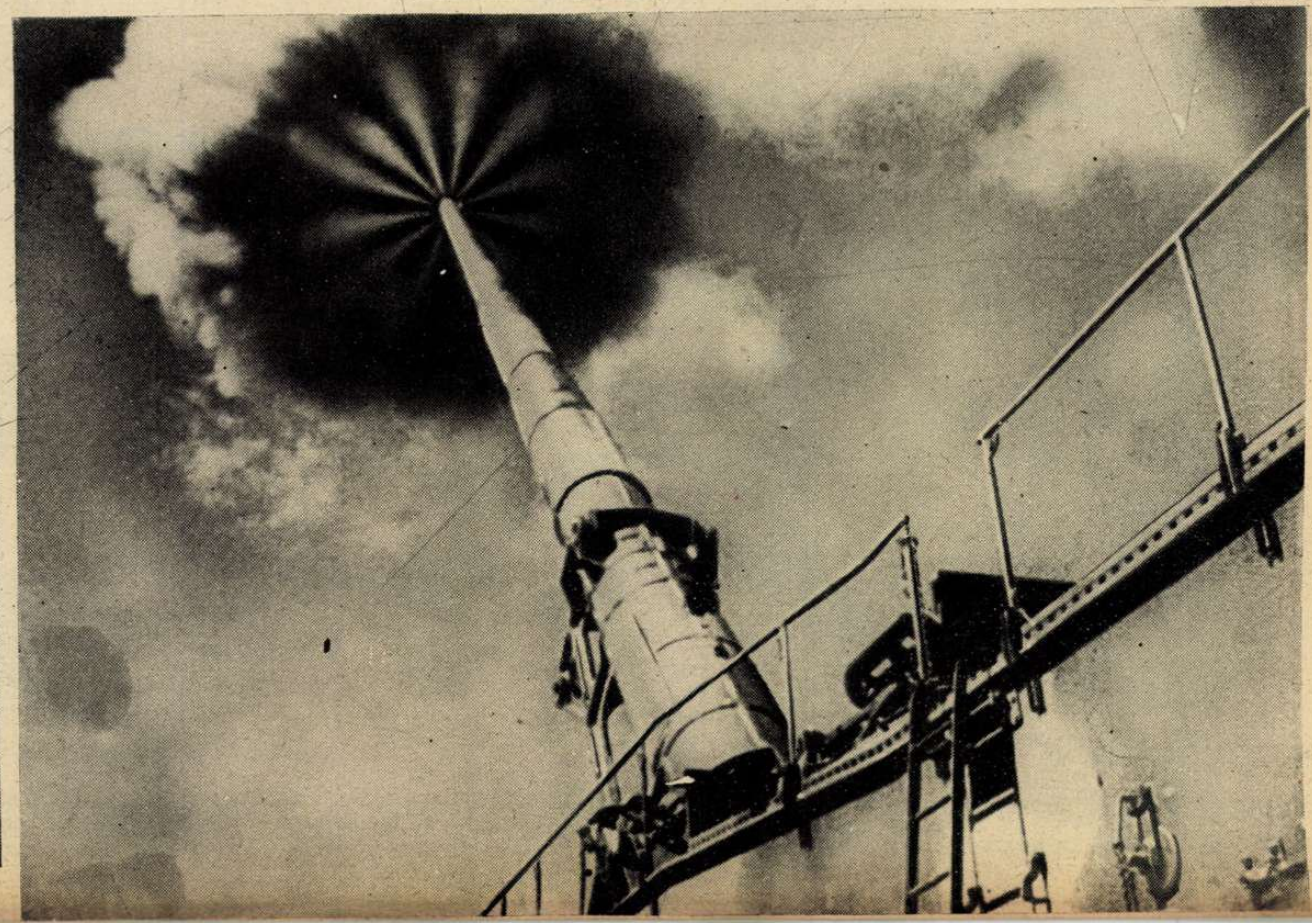

A Times szerint rövidesen angol-orosz katonai tárgyalások kezdődnek

A kikiáltó; «Uraim! A hölgy egy kockacukrot tart a szájában és azt ez a vad oroszlán veszi ki. Aki utána tudja csinálni 1000 pengő jutalomban részesül.»

Egy hang: «Én kiveszem. De előbb vigyék ki az oroszlánt!»

Churchill: Na, fiúk, mit csinálunk a németekkel, ha legyőzzük őket?... *(Kladderadatsch.)*

A legújabb fegyvernem

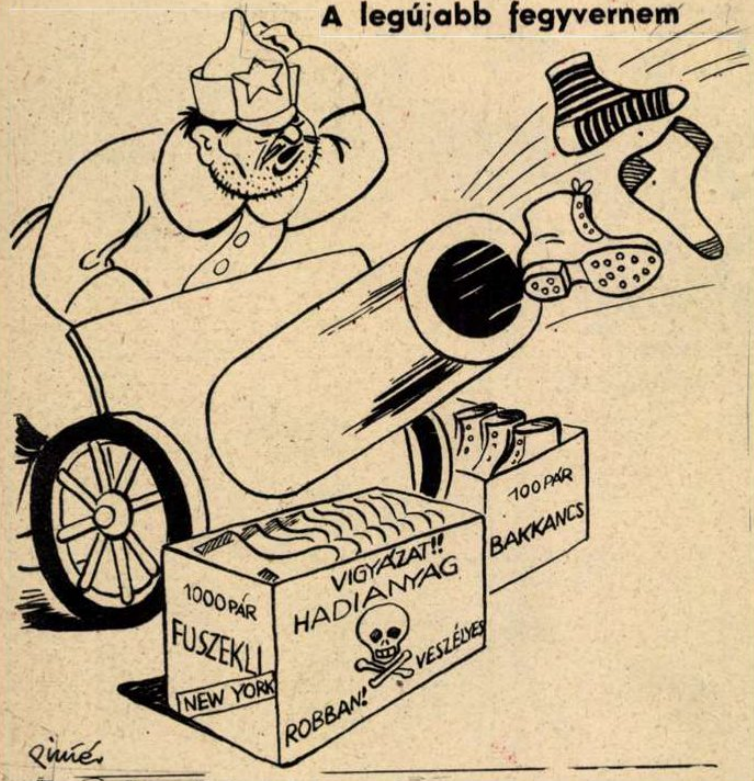

(Roosevelt segítséget ígért a Szovjetnek, de hozzátette, hogy most csak cipőt és harisnyát tud küldeni:)

Döröskatona: No, ezzel az amerikai munícióval nem nyerhetünk sok csatát!

Ezt nyelje le, ha igazi művész!...

(Koralle.)

A telhetetlen látogató.

Uncle Sam formába jön.

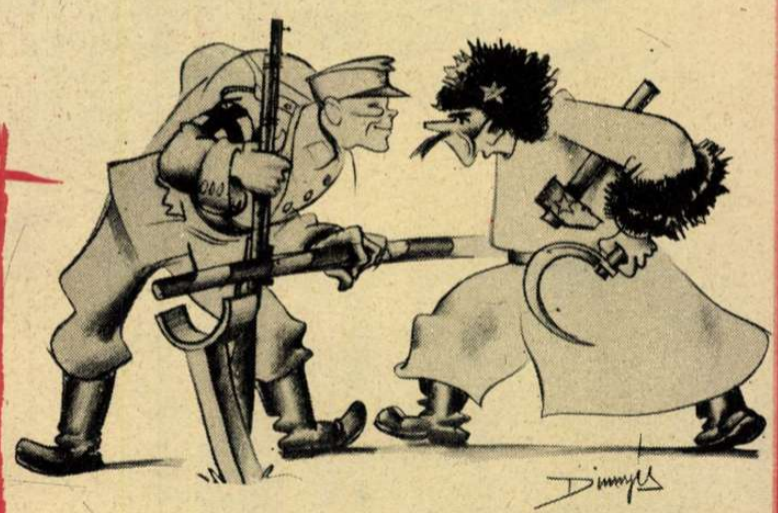

„Még mindig ezekkel az ósdi fegyverekkel..."

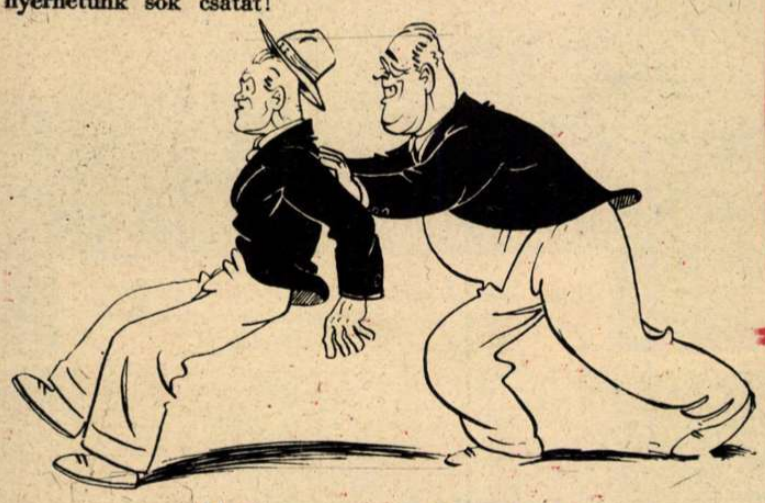

«Önkéntes» amerikai beavatkozás.

A JÖVŐ REMÉNYSÉGEI! — akiket féltő gonddal és anyai szeretettel nevel dr. Székelyné, Bulyovszky Sári — a MÁRTONHEGYI GYERMEKUDULÓ luxus gyermekotthonában. Hegyi levegő, gyermekstrand, napi ötszöri bőséges étkezés. Orvosi és nevelői felügyelet. Csak egészséges fiúk és kisleányok részére. Prospektus! Budapest, XII., Bürök-utca 27. Telefon: 166—663.

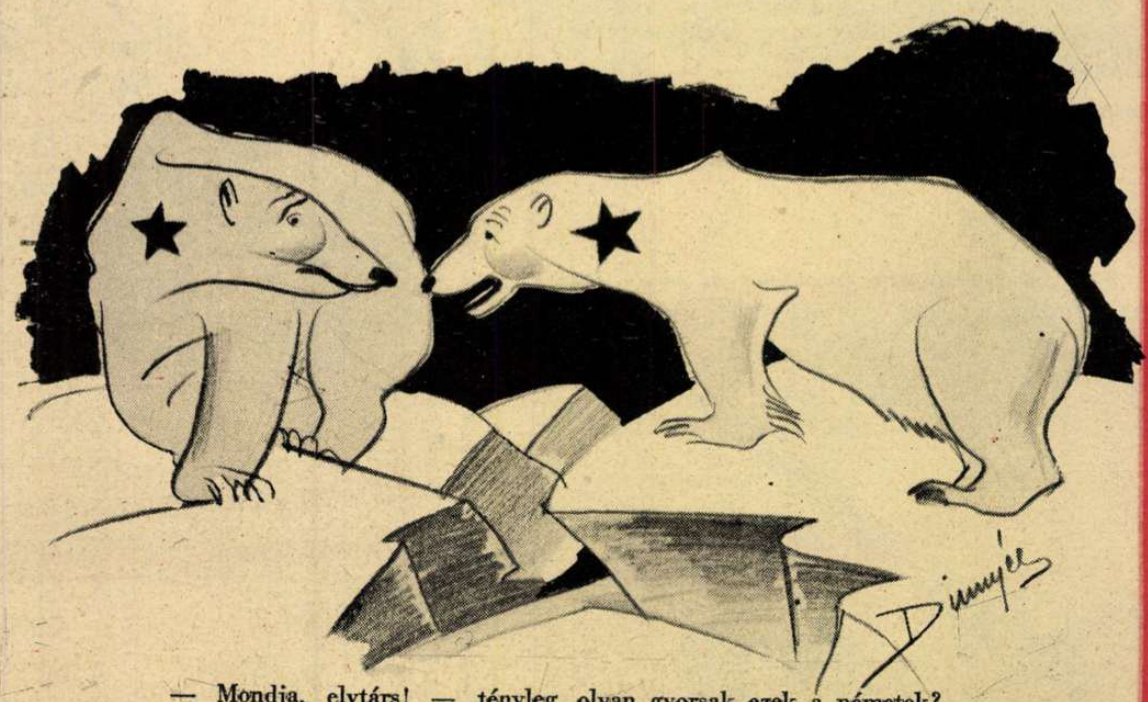

— Mondja, elvtárs! — tényleg olyan gyorsak ezek a németek?

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: Budapest, VIII., József-körút 5. Telefon: 137—103. — Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 5. II. emelet. Telefon: 144—400. — Előfizetési ár egy évre 10 P, félévre 5 P, negyedévre 2.50. Egyes szám ára 20 fill. Kéziratok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja.

Nyomatott a Stádium R.-T. offset-körforgógépén, Budapest, V. Honvéd-utca 10. — Felelős: Győry Aladár, igaz.

Gül Baba omladozó legendája

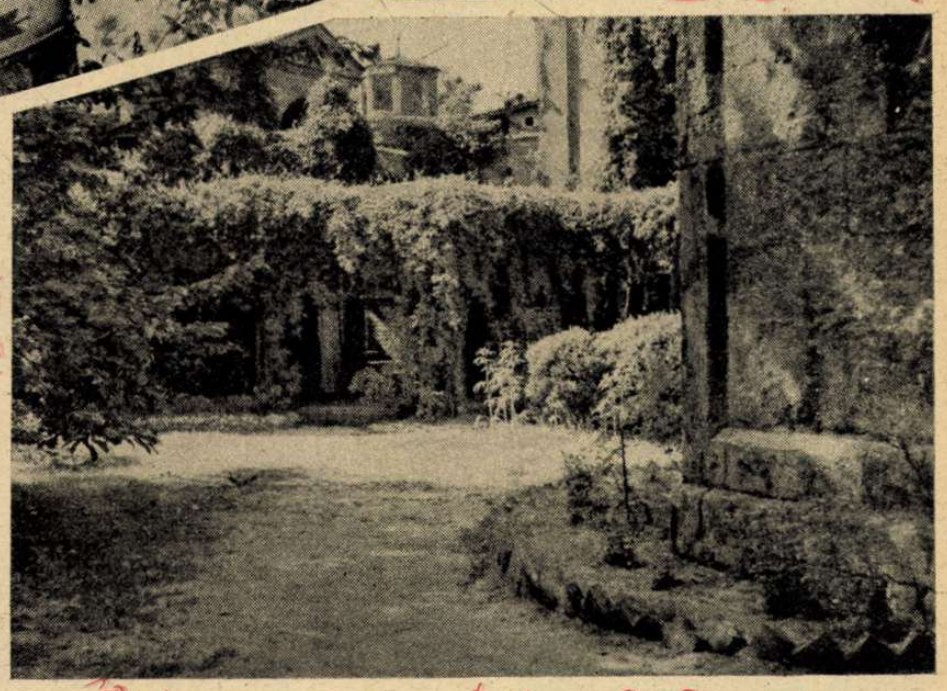

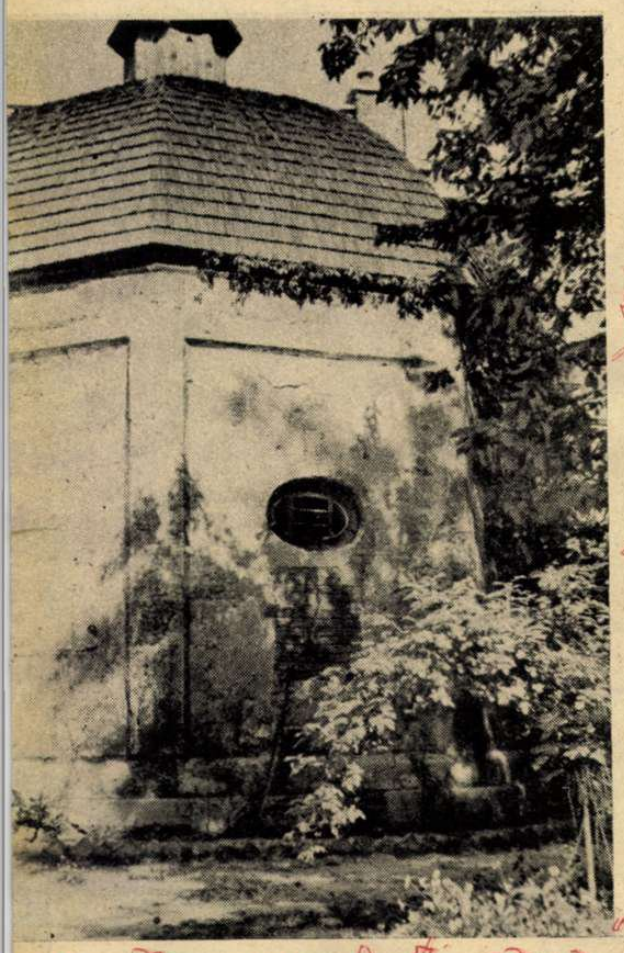

Rozoga kerítés, elhanyagolt utak és lépcsők vezetnek fel az épület alá. A látogató felidézi magában azt a keveset, amit Gül babáról tud: török szent volt, aki itt élt a budai vár alatt és nagyon szerette a rózsákat: ezért hívták Gül babának: a Rózsák Atyjának.

Most először egy tábla emlékeztet a nevére: Gül baba sírját a házfelügyelő mutatja. És rögtön alatta az omladozó, vakolatát hullató házban letelepedett penzió táblája.

Megyünk feljebb. Csend, elhagyatottság; a beszögellésekben unatkozó szobrok szinte csodálkozva néznek le a csendháborító látogatóra.

Keresünk egy szál rózsát: sehol! A Rózsák Atyjának házában nincsen rózsa. Fenn a legfelső terraszon pár csirke pötyög et és nézegeti elérhetetlen álmát, az elkerített pár négyzetméteres kerti veteményeket.

Legendák, csirkék és kerti vetemények!... Mi lesz ezzel a házzal? Vakolatát hullató homlokzatával úgy áll it a szent legendás sírhelye fölött, mint a gazdátlanság szobra. Vajjon mi lesz vele, ha megveszi a főváros és egyszerre egymillió gazdája lesz?

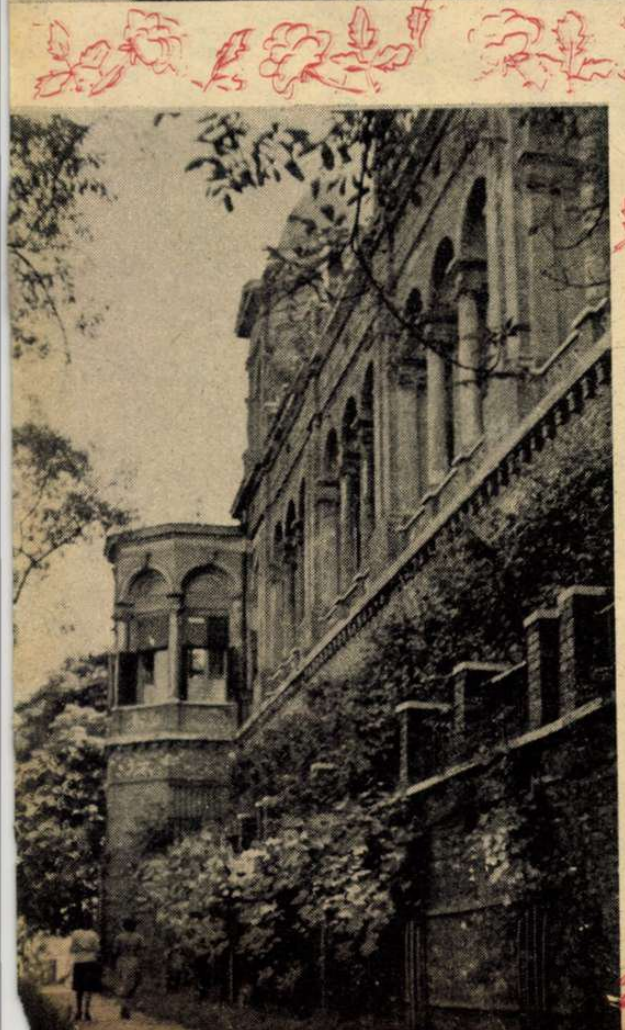

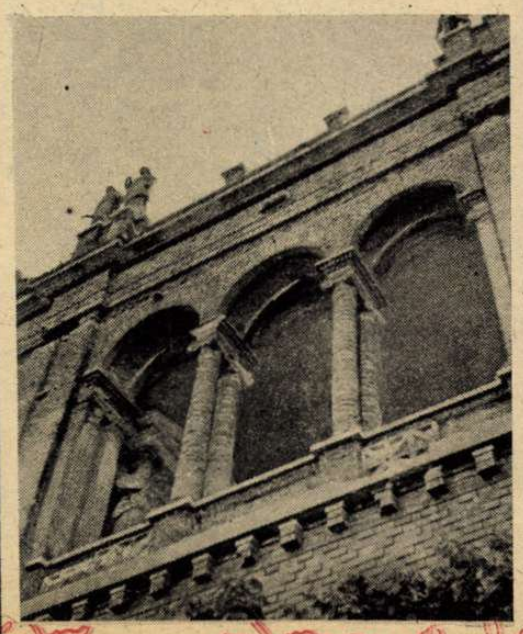

SZOVJET ALTISZT FOGSÁGBAN